

DIENOS KLAUSIMAI IR DAR SĪS TAS

Lietuvoje atrandamos naujos duobės su bolševikų nužudytais ir užkastais lietuvų patrijotų lavonais. Tarp tų lavonų randasi buvusiu aukštųjų pareigūnų, inteligentų ir paprastų darbininkų bei kaimiečių. Kiti jau tiek sunykę, kad ir atpažinti negali. O vis dėlto randasi elementų, kurie norėtų, kad Lietuvą vėl valdytų maskoliai. Lietuviai turi visomis jėgomis kovoti, kad jų nevaldytų nei naziai, nei bolševikai, nei japonai. Tautos dvasinės ir materialinės gėrybės auga tik turint pilną laisvę ir nepriklausomybę. Ateities taika ir ramybė taip pat remiasi dideliu ir mažų tautų laisvę.

Amerikiečių ekspertų apskaičiavimu, japonai savo laimėjimus apmokėjo dideliomis aukomis. Daug laivų nugarmėjo į jūrų dugną, daug karių pražudė. Alijantams stiprėjant, tolesni japonų laimėjimai bus dar sunkiau atsiemiami, o gal visai netoli tas laikas, kada japonai pradės trauktis atgal ir visi jų laimėjimai nueis niekais. Prezidento Rooseveltto pramatomai išsipildys. Po laikinų pralaimėjimų ateis laimėjimai. Bet pergale bus atsiemta visais frontais puolant priešą.

Anglijos vyriausybė pasiūlymą suteikti Indijai dominijonų teises. Pagarsėjęs anglų diplomatas Sir Safford Cripps nuvyko Indijon tartin su indusų ir musulmonų vadais. Jo misija didelė ir sunki. Išrodo, kad kalbos apie Crippso pastatymą premjeru buvo perankstyvos. Churchill'as vis vien turi didžiausią anglų pasitikėjimą, kaip vadą šio krizio metu. Churchill yra vienas iš Atlanto čarterio kūrėjų ir jis nepataikauja, kaip Crippsas, bolševikams norintiems pasiglemžti Pabaltės šalis.

Amerikiečiai ir filipiniečiai stipriai laikosi. Nežiūrin, japonų gausingesnių jėgų, jie neįstengia nuveikti amerikiečius ir filipiniečius. Vyriausias japonų komandierius gen. Homma pasidūrė harakiri. Jo vieton Tokio atsuntė Tomojuki Jamašita.

Okupantai vokiečiai traukia į Lietuvą valdininkus ir jų šeimas. Kur tik susidaro tūšėnis vokiečių elementas, ten rengiasi steigti vokiečių mokyklas. Tas aiškiai parodo okupantu planus iš Lietuvos nesitraukti, bet kuo graičiausia isistiprinti.

Kauno laikraščiuose paskelbtas pranešimas, susidedas iš 4 straipsnių, kaip reikia surašinti vaikus nuo 2 iki 10 metų amžiaus. Tai daroma todėl, jog švenčių programa (nepasakyta, kokiu švenčių, nes pranešimas paskelbtas sausio 10 d.), visiems vaikams būria išalinta po 50 gramų saldainių.

Is Kauno laikraščiuose matyti, kad Tėliuose būria savaitraštis "Zemaitių Zeme".

ISTORINĖ LAIVYNŲ PHILADELPHIA JAU PASIEKĖ 100 NAUJŲ APLIKANTŲ

ALIJANTAI PRARADO TRYLIKĄ KARO LAIVŲ, O JAPONAI AŠTUONIS

U. S. LAIVYNO KRANTŲ PATRULIAI ISBOMBOR- DAVO TRIS ASIES SUBMARINUS Hitleris Sako Ofensyvą Prieš Bolševikus Pradėsiąs Sekančią Vasarą

Kovo 13-tą Maskva paskelbė, kad nuo ežero Ilmeniki Azovo jūros bolševikai atakuoja nazius. Centriniam fronte viena diena nukauti 1400 nazių, o Leningrado fronte — 1000 nazių. Anglų artilerija Lybijoje sunaikino kelis priešo trokus. Anglų lėktuvai stipriai isbombordavo nazių bazines Vokietijoje ir okupuotuose kraštuose. Amerikiečių sunkieji bombardieriai isbombordavo japonų lėktuvų stotis Naujoje Gvinejoje is kur jie ruošiasi atakuoti Australiją. Penki priešo lėktuvai numušti.

Kovo 11-tą paskelbti laivyno kovų prie Java salos daviniai. Pasirodo, tose kovose alijantų nuostoliai siekia 13 laivų. Japonai prarado 8 laivus. Amerikiečiai prarado krūzerį "Houston" ir destrojerį "Pope". Manoma, kad su šiais laivais žuvo nuo 1,000 iki 1,400 amerikiečių kareivių. Daugiausia nukentėjo anglų laivai. Po garsių Jutlando kovų, įvykusių pirmojo pasaulinio karo laivų, kuriose anglai uždavė vokiečių laivynui didelį smūgį, Java kova buvo antro didžiausia laivų kova pasaulio istorijoje. Japonų jė-

gos buvo nepalyginamai didesnės už alijantų, dėlto jie ir laimėjo.

Kovo 15-tą Washingtonas paskelbė, kad U. S. laivyno krantų patruliai isbombordavė 3 asies submarinus. Manoma, kad visi trys submarinai sužaloti.

Kovo 15-tą Hitleris savo diplomatomis ir generalams pasakė kalbą. Šį kartą jis ispėjo nazius, kad jų laukia sunkios kovos. Sovietų Rusija dar nesugniuždyta, nors Hitleris jau pereitą rudeni gyrisi, kad su bolševikais baigia apsidirbti, kad jų militarė jėga sudemoralizuota, tik reikia užbaigti jos likvidavimą. Sunki šalta žiema jo planams daug pakenkus. Dabar Hitleris sako ofensyvą prieš bolševikus pradėsiąs sekancią vasarą. Hitleris pareiškė didelį pasitenkinimą japonų pasisekimais.

Maskva skelbia, kad Karkovo-Kursko - Orele fronte bolševikai veda stiprią ofensyvą prieš nazius. Bolševikai pasitikti netrukus atsiimtį Karkovą, kuris laikomas Sovietų Pitsburghu. Mat, ten yra daug fabrikų ir dirbtuvių, nors dauguma jų sugriauti.

SV. ANDRIJAUS PARAPIJOJE PRIRASYTA 20 NAUJŲ APLIKANTŲ

Valio, philadelphiečiams už pasiekimą 100 naujų narių dabartiniame vajuje. Tai yra geras pavyzdys ir kitoms lietuvių kolonijoms.

Praeitą savaitę prasidėjo darbuotė Sv. Andriejaus parapijoje, Nor. h Philadelphia, ir jau prirasyta 20 naujų aplikantų. Keli nariai buvo paskelbti praeitą savaitę organo ir prie jų prisidėjo šie: Barbora Viturys, Ieva Stanislavas ir Pranas Rickai, Juozas Uzdavinys, Ona Rimaitė, Ona ir Valerija Budrytės, Adelė, Vincas ir Jonas Varvuolis, Ona Laumakienė, Ona Vaitis ir Matas Kvasauskas.

Tai yra gera pradžia No. Philadelphijoje, bet jie pasiryžę ir daugiau prirasyti. Tad geriausio pasisekimo ir prirasykite visus.

Nauji nariai prirasyti į Su-

sivienymą organizatoriaus P. Katiliaus:

27 kp. W. Philadelphia, Pa.
Julia Adams
Helen Biržietis
Anna Kairis
Anthony Rimkus, v. sk.

163 kp. Chicago, Ill.
Dr. Jos. W. Kadzewick

301 kp. Philadelphia, Pa.
Alvin Kazlos, Jr., v. s.

Nauji nariai priimti į Susivienymą ir skaitosi prie Naujo Vajaus:

82 kp. St. Louis, Mo.
Frank Ladish

163 kp. Chicago, Ill.
Raymond Kaunietis

4 kp. Shenandoah, Pa.
Susan Rekus
A. Albert Krupinski

28 kp. Luzerne, Pa.
Viddie Stravinskis

PRIEŠ VOKIEČIŲ ZIAURUMUS

"The Times-Herald" sausio 10 dienos straipsnyje "Exiles to protest atrocities" tarp kita ko rašo: "Vokiečiai užpuolikai nežino ribų savo neapykantai prieš laisvus Rusijos žmones ir laisvę pamilusias: Ukrainą, Baltgudiją, Latviją, Lietuvą, Estiją ir Moldaviją. Ukrainiečių, baltgudžių ir kitų tautų kultūros sunaikinimas, tautinių paminklų, mokyklų, literatūros niekinimas, prievarta gyventojų vokietinimas seka vokiečių okupaciją visur su tuo pačiu kriminaliniu tikslumu, kaip ir grobimas, prievartavimas, padeginėjimas ir masinis žudymas." LGKSB

TROKSTA TRANSPORTO PRIEMONIŲ

Laikraščiu žiniomis, užsaulus Nemunu, įvairios pramonės ir prekybos įmonės apsirūpina ledu vasarai. Tačiau esąs jaučiamas didelis transporto priemonių trūkumas. Kai kada transporto priemonių tenkų laukti ne tik dieną kitą, bet net ištisas savaites.

The Quickest, Surest Way
YOU Can Help Win This
War...
Buy
Defense BONDS—STAMPS
Now!

MŪŠIS VILKAVIŠKY 1941 METAIS

"World Affairs Interpreter" žurnalas 1942 m. žiemos numeryje patalpino straipsnį, pavadintą "War letters from Germany". Šio straipsnio autorius yra žinomas Dr. O. to Strasser.

Straipsnyje pateikiama vokiečių karių laišku ištraukos, kurių vienam kalbama ir apie Lietuvą. Vienas vokiečių karys tarp kitko rašo: "Vokiečiai greitai pasiekė miestą, o rusai pasitraukė. Per pusvalandį vokiečių kariuomenė pražygiavo per miestą ir užėmė keletą vietų rytus nuo miesto. Daugiau negu pulkas jau buvo peržygiavęs per užkariautą miestą, kai staiga miške pasislėpė rusai pradėjo puolimą. Baisi kova galvėje tęsėsi ištisas valandas, užpuolėjo jėga buvo palaužta, bet dideliais iš abiejų pusių nuostoliais. Svarbiausioji mūšio paseka buvo ta, kad vokiečių kariuomenės moralė buvo baisiai sukrėsta, nes jai buvo įkalbėta, kad rusai esą pilnai traukiasi."
Minima žinutė dalinai pataiskina, kodėl Vilkiškių miestas labai sunaikintas ir kodėl vokiečių žygiavimas iki Kauno užtruko kelias dienas. LGKSB

LAIKRASČIU UZSISA- KYMO REIKALAI LIETUVOJE

Kaune paskelbta, kad kažkodėl dienraščius galima užsisakyti tik tai vienam mėnesiui, o savaitraščius—tik tai trims mėnesiams. Tik tai išimtinai atvejais laikraščius esą galima užsisakyti ir visiems metams.

"Ziedo" knygynas, Šiauliuose išleidęs šis leidinius, pirmoje cijoje A. Šeplaukio-Tyruolio lietuviškai vokiečių žodyną.

DELEGATŲ RINKIMAS SEIMAN

SEIMAS ĮVYKS BIRŽELIO 22-25 DIENOMIS, 1942 METAIS, HARTFORD, CONN.

Pusmetiniam Pildomojo Komiteto susirinkime nutarta 53-jį Susivienymo Seimą laikyti birželio 22-25 dienomis, 1942, Bond Hotel, Hartford, Conn.

Taigi laikas kuopoms pasirūpinti delegatų rinkimu. Delegatų rinkimo tvarką Susivienymo konstitucija, strapsniu 6-ju, taip nustato:

SEIMO SUDĖTIS

1. Seimas susidarys is teisėtai išrinktų kuopose delegatų ir Pildomojo Komiteto narių.
2. Kiekviena Susivienymo kuopa, kuri Centro yra pripažinta geram stovy, turi teisę siųsti Seiman delegatą.
3. Kuopa turi teisę rinkti delegatą nuo kiekvienų 50 narių ir likusios dalies, jeigu siekia 25 narius.
4. Kiekvienas veiklus ir gero stovio narys, kuris yra išbuves metus laiko Susivienyme ir kuopoje nemažiau šesiu mėnesių, turi teisę būti išrinktu delegatu į Seimą.
5. Delegatai ir alternatai renkami slaptu ir betarpišku balsavimu ir išrenkami dauguma dalyvaujančių balsavime narių legaliai paskelbtam reguliariam kuopos susirinkime neveliau 30 dienų ir neanksčiau 90 dienų prieš Susivienymo Seimą.
6. Naujai įsikūrusios kuopos gali siųsti delegatus, jeigu jos bus Pildomojo Komiteto pripažintomis ir sumokės save dukles Susivienymo Centrai neveliau 30 dienų prieš Seimą.
7. Jeigu po rinkimų delegatas atsisakytų ar negalėtų Seiman vykti, tai kuopa turi teisę į jo vietą siųsti alternatą, kuris rinkimų laiku gavo daugiausia balsų. Apie tokią atmainą turi būt pranešta Susivienymo Centrai.
8. Kiekvienas Seimo delegatas privalo turēt mandatą is kuopos, kuri jį siūnčia ir gali atstovauti tik savo kuopą, kurioj priklauso. Liudymas turi būti išrašytas duplikato formoj, pasirašytas kuopos pirmininko, raštininko, taip pat turi būt pridėtas kuopos antspauda, siūnčiant Centro Raštinin delegatų narystės stovio patikrinimui neveliau 15 dienų prieš Seimą. Mandato originalą delegatas atsiaveža su savim į Seimą.
9. Suspenduotų kuopų nariai ar suspenduotas narys, negali būti Seimo delegatu.

Ta proga primenu, kad Seimas yra vyriausias LRKSA seimininkas. Jis turi teisę taisyti konstituciją, leisti naujus įstatymus, liečiančius visos organizacijos reikalus ir narius. Tad, labai svarbu, kad Seimas būtų gausingas, kad kuo daugiausia kuopų būtų atstovaujama.

Dėl to nuosirdiai raginu visas kuopas prisijusti savo atstovus į 53-jį Seimą.

LEONARDAS SIMUTIS,
LRKSA Prezidentas

BANKŲ LIKVIDACIJA LIETUVOJE

Lietuvoje likviduojami šie bankai: Vilniaus miesto amatininkų smulkaus kredito draugija, Lenkų nejudomojo turto savininkų bankas Vilniuje, Vilniaus Trakų apskrities kooperatinis bankas, Lenkų amatininkų ir prekybininkų kooperatinis bankas Vilniuje, krikščionių liaudies bankas "Dirva" Vilniuje, beprocentinio kredito draugija Vilniuje, pirklių ir pramoninkų sąjungų kooperacijos bankas Vilniuje, centralinis žydų kooperatyvų liaudies bankas Vilniuje, Eisiškių žydų smulkaus kredito draugija Vilniuje ir rusų kooperatinis bankas Vilniuje. Tų bankų likvidatorium paskirtas Lietuvos Bankas. Kreditoriai gali pareikšti savo reikalavimus ne veliau kaip per 8 mėnesius Lietuvos Bankui, Vilniuje, Gedimino g. 8.

Maironio Literatūros Muziejus Kaune rengia poeto M. Linkevičiaus metinių mirties sukaktuvių progą jo kūrybos ir gyvenimo parodėlę.

BAUSMĖS NAZIŲ ŠNIPAMS

New York. — Kovo 13-tą federalis teisėjas Henry W. Godard paskyrė bausmes 8 nazių šnipams. Tai pirmoji šnipų byla Amerikai įstojus karan.

20 metų kalėjimu pamerktis šie: Kurt Frederick Ludwig, 36 metų, kilęs iš Fremont, Ohio, kurį au oritetai laiko šnipų grupės vadu; Rene C. Froelich, 30 metų, tarnavęs kareiviu Governors saloje, surastas kaltu už perdavimą žinių vokiečių submarinams apie laivų išplaukimus; Paul T. Bocharđ, 56, buvęs vokiečių armijos majoras.

Po 15 metų kalėjimo gavo: Mrs. Helen Pauline Mayers, 26 m., Amerikoje gimusi, surasta kalta už persiuntimą laišku, rašytų slaptaraščiu, vokiečių agentams, išduodant Amerikos militares paslaptis.

Hans Helmut Pagel, 20 m., kurs teismo laiku prisipažino kaltas.

Buvęs Brooklyno vokiečių - amerikiečių jaunomėnės judėjimo, veliau susiliejusio su vokiečių amerikiečių bunda, vadas Frederick Edward Schlosser, 19 metų, nubastas 12 metų kalėjimu.

GARSAS

LIETUVIŲ R. K. SUSIV. AM. OFICIALIS ORGANAS
Išleina Ketvirtadieniai Redaguoja M. ZUJUS

PRENUMERATOS KAINA:
Su anglų. Valst. metams \$2.00, pusei metų \$1.00; užsienio metams \$3.00.
Skelbimų kainos sulig pareikalavimu.

LITHUANIAN R. CATH. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION "GARSAS"
Published every Thursday by the Lithuanian R. C. Alliance of America.

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
United States of America \$2.00, Foreign countries \$3.00. Single copy 5c.
A foreign rate on application.

GARSAS

73 East South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
PHONE: Wilkes-Barre 3-4711

LRKSA 53 SEIMUI ARTINANTIS

Eilinis dūmetinis LRKSA 53-čias Seimas įvyks birželio 22-25 dienomis, 1942, Hartford, Conn.

Taigi, laiko nedaugiausia ir jau reikia prie jo ruošti. Konstituciniai seimui įnešimai—nauji projektai, patarimai, priedai turi būti išsiųsti Statutų Komisijai ne vėliau kovo 22-ros—ne vėliau 90 dienų prieš Seimą (žiūrėkit konstitucijos 5-jo straipsnio 1-3 paragrafus).

Kovo ir balandžio mėnesiais kuopos turės išrinkti Seiman savo delegatus. Konstitucija nurodo, kad delegatai ir alternatai turi būti išrenkami "legaliai paskelbtam reguliariam kuopos susirinkime ne vėliau 30 dienų ir neankščiau 90 dienų prieš Susivienymo Seimą".

Gal būt, dėl karo metu daugelis kuopų nemato reikalo domėtis Susivienymo reikalais ir prisitariančiu Seimu. Tai būtų didelė klaida taip daryti. Susivienymas yra mūsų šeimyninis, tautinis ir religinis dalykas. Už tai juomi turime gyvai domėtis ir rūpintis.

Susivienymo pionieriai steigė jį su tikslu, kad jis suvienytų Amerikoje gyvenančius lietuvius, sulaukytų nuo išsilaukimo po kitataučių organizacijų, "užlaikytų savo naciją", "teiktų pagalbą nelaimėję". Anų laikų lietuviai, kaip ir mes šiandien, galėjo apsidrausti amerikonių ar bile kitataučių gyvūjančiose komercinėse apdraudose kompanijose arba fraternalėse organizacijose, bet jiems rūpėjo savarankumas, lietuviškumas ir katalikystė.

Šiandien prieš mūsų akis stovi tie patys tikslai—apsidraudimas, lietuviškumas ir katalikystė. Tikslai tie patys, tik laikai ir aplinkybės žymiai pasikeitė.

Anais laikais reikėjo lietuviams išjudinti iš tautinio letargo, išlaisvinti iš lenkiškos itakos, išauginti jų lietuvišką sąmonę. Šiandien reikia rūpintis tautos išlikimu. Maskolių ir teutonų imperializmas siekia netik pavergti Lietuvą, bet sunaikinti tautą iš pat pamatų. Lietuvos žemė ir pakeliai į tolimes Sibirą nukloti duobėmis su geriausiu Lietuvos patriotų lavonais. O dar gyviems lietuviams amžini priešai kala naujus vergūvės rėžėjus.

Šiais laikais neveikti, nesidomėti savo lietuviškais reikalais, savo Susivienymu būtų didelis, sunkus nusikaltimas prieš pionierius, prieš būsimas karštas, prieš savo tautą.

Šiandien negalime skūstis ir teisintis, kad nedarbas ir depresija trukdo mūsų darbe, apsunksina Susivienymo augimą. O vis dėlto entuziazmo, pasiryžimo ir veiklos mažai. Dabar čia specialus mūsų narių vėjas. Kuopų veikėjai ir visi nariai šaukia: "Dėkui, kalbinti naujus kandidatus, didinti narių

kuopų. Tai yra kėlus arimo meilės, patriotizmo ir katalikybės darbas. Prieš tai, už kiekvieną naują įrašytą narį skiriamas a. 40 grynimas ir specialūs dovanos. Vienok pasekos, kaip aukščiau suminėta, nedidelės. Iš kuopų naujų kandidatų aplikacijos plaukia silpnai.

Taigi, bent prieš Seimą susirinkime — pagyviname naujų narių prirašymą.

U. S. ŠELPS NUKENTĖJUSIUS DĖL PRIEŠO AKCIJOS

Washingtonas. — Kovo 13-tą Apsaugos administracija paskelbė, kad šeimynos nukentėjusios dėl priešų akcijų bus šelpiamos.

Našlys ar našlė—be vaiku—gaus nuo 30 iki 45 dolerių mėnesį; turintis vieną vaiką gaus nuo 40 iki 60 dolerių; turintis 2 vaikus—nuo 50 iki 75 dolerių; turintis 3 ar daugiau vaikų—gaus nuo 60 iki 85 dolerių. Pašalbos didumas priklauso nuo mėnesinio uždarbo amens nukentėjusio dėl priešų akcijų.

Sulig kitos programos, asmenys sužeisti dėl priešų akcijų, inimant sabotažą, gaus veltui ligoninės parnavinimą.

PIGIŲ KNYGŲ MĖNESIS LIETUVOJE

Kauno radijas pasakojo apie lietuvių knygos padėtį. Visame pasaulyje dabar esančios rengiamos "knygos dienos". Ta proga visur demonstruojamas rašytojų ir skaitytojų suartėjimas. Lietuvoje irgi buvo surengta panaši šventė per vadinamą "pigių knygų mėnesį". Kaip pasakotuos paminėjo, "dabar Lietuvoje skaitytojas pats siūlosi knygas, nors knyga pabrango dvigubai." Knygų skaitytus vis mažėjas, nes žmonės jas mielai perka.

RAUDONOJO TERORO MUZIEJAUS KORINIAI

Pasak Kauno radijus, Raudonojo Teroro muziejus Kaune išstatyti ir keli lietuvių menininkų kūrinių: tapytojų Varno—4 paveikslai, a. vaizduoją lietuvių suėmimus ir jų ištrėmimą į Sibirą, Petravičiaus—Pravieniškų žudynes. Kiti dailininkai irgi esą užimti atvaizdavimu tų baisių metų ir išstatysią savo paveikslus atskirose parodose.

KRITIŠKA GRAIKŲ PADĖTIS

Kairo, Ažijtas.—Graikų oficialiai skelbia, kad šalies valstybėms okupavus Graikiją, ten dėl egzėkucijų, teroro ir bado žuvo nuo 150,000 iki 200,000 gyventojų. Padėtis yra tokia sunki, kad iki karo pabaigos gali žūti apie pusę gyventojų.

Apžvalga

RAGINA DAUGIAU ROPINTIS TREMTINIŲ SELPIMU

Dienraštis "Draugas" rašo, kad lietuvių tremtinių yra daug, jų padėtis sunki, kad amerikiečiai lietuvių rėtų daugiau susirūpinti jų šelpimu.

"Visi gerai žinome, kad ir Lietuvos žmonėms ir visiemis tremtiniams yra reikalinga stubi pagalba. Tačiau tiktai tik mažą trupinėlių tesėme pasiūte. Mes įsikėmė stu į galvą, kad visi keliai lietuvių šelpimui yra uždare, dėl to ir savo kišeniuis uždaram, šelpimo fondus nebeaukojame ir visa ši šelpimo akcija ima sustoti.

"Tai negera, nepatriotiška ir, pagaliau, nekrikščioniška. Jei kuriuo tarpu skubiai pašalpa nebuvo galima pasiūsti, tai dar nereikia, kad ji visai nebus galima pristatyti. Iš graikų ir kitų pavyzdžių matome, kad keliai galima surasti. Surado juos ir Amerikos Lietuvių Katalikų Federacija ir, kiek galėdama, tremtinius sušelpė. O tų tremtinių yra vėur—ir Rusijoje, ir Prancūzijoje, ir Portugalijoje, ir Šveicarijoje, ir Švedijoje ir kitur. Jų visų akys yra atkreiptos į mus, amerikiečius. Selpiant tremtinius, nereikia užmiršti ir Lietuvos žmonių šelpimo. Jei mes tiek būtume sąmoningi ir organizuoti, jei išaugintume savo fondus tiek, kad didesniais kiekiais pašalpą galėtume teikti, ir į Lietuvą atsirastų keliai, kaip atsirado keliai į Čekiją Graikiją. Be to, mūsų šelpimo fondai ir rezervų turėtų turėti atėčiai. Juk kai karas pasibaigs, Lietuvos šelpimo ir atstatymo problema bus milžiniško didumo." Kas bus, jei nebūsimė nė kiek pasirengę ta problema spręsti?"

birželio 22 dienos sienas"—buvo nūstatę Hitleris su Stalinu. Tai neįaugi dabar tą iš Hitlerio išsiderėti grobį pripažins Maskvai ir demokratines valstybes! Tai būtų paskatinimas būriausiasis tūlies nedorumui, turtautišėje politikoje, nes tai reikėtų, kad bolševikų valdžia, gamblersaudama žmonijos likimu, gūmė atlyginimą, nežūdant su karūa puse ji susideda. Kuomet jai atrodo pelningiau eiti su Hitleriu, tai ji eina su juo—ir gauna iš jo riebių kyšų; kuomet tas partneris, Maskvą užpuola ir ji yra priversta dėtis su kita puse, tai ji vėl gauna kyšį—iš demokratijų!

"Antrą vertus, Daily News korespondentas stebisi, kam sovietų valdžia dabar iš viso kelia klausimą apie būsimas sienas. Artinasi laikas, kuomet prasidės nacių pavarasio ofensyvas. Argi rusai tikrai tuomet visomis jėgomis ginsis nuo Hitlerio divizijų, kai Anglija ir Amerika pripažins Maskvos pretenzijas į Pabaltio kraštus."

LIETUVIAI NACIAS NEPATAIKAUJA "Vienybė" rašo: "Tik pugalvis, arba piktos valios žmogus gali sakyti, kad lietuviai pataikauja naciams. "Nėra tokio lietuvio, kuris norėtų matyti Lietuvą vokiečių vergūvėje. O betgi, mūsų tautos nelaimėi, yra tokių lietuvių, kurie trokšte trokšta matyti savo tėvynę rusų nelaisvėje.

"Kai dėl lietuvių pažiūros ir nacių, tai tiek galima pasakyti. Dar Europos valstybių vyrai mandagiai kalbėjosi su Hitleriu, o Lietuva jau teisė nacių

"Tik atsiminkime garsiąją Klaipėdos bylą. O ką jau kalbėti apie tolimą praeitį, kada lietuviai kovojo su kryžiuočiais.

"Ne, mes nepritariame nei naciams, nei bolševikams. "Mes norim laisvos ir nepriklausomos Lietuvos valstybės."

PASMERKIA LIETUVIUS IŠGAMAS

Savaitraštis "Lietuvių Žiemos" stipriai pasmerkia lietuvių bolševikus besityčiojančius iš lietuvių patrijų norinčių matyti Lietuvą laisva ir nepriklausoma.

"Kiekvienas gyvas Dievo sutvėrimas, net neprotingas paukūtelis trokšta laisvės, bet protingas žmogus, gudrios bolševikų propagandos pakuraty-

tas, jėkėle sau į galvą klaidingą mintį, kad Lietuvai geriau būtų svetimųjų valdžioje, kurie jau 123 metus engė mūsų tautą, drausdami lietuvius net maldaknyges turėti savo gimtoje kalboje.

"Baisu ir pagalvoti, kad dvidešimtam amžiuje dar atsiranda mūsų tautiečių tarpe tokių tamsuolių, kurie pavydi savo gimtajai šaliai pilnos laisvės."

EPIDEMIJA IR BAZNITINES PAMALDOS

Svedų spauda skelbia informacijas iš Berlyno, kad Lietuvoje visos bažnyčios esančios uždarytos dėl dėmesios šiltinės epidemijos.

Kauno arkivyskupo atsiskaidymas į visuomenę parodė, kad bažnyčių uždarymas sukėlė didelę opoziciją ir kad arkivyskupas turėjęs net nubauti tuos kunigus, kurie tą draudimą ignoravę. Anų visų bažnyčių durų esą iškabinti plakatai su užrašais, kad patalpos uždarytos laikinai dėl epidemijos pavojaus. Vestuves, laidotuves, krikštus ir kt. bažnytinės apeigos leista atlikti uždarytomis bažnyčių durimis ir dalyvaujančių juse tik artimiausiemis giminėms ir ne daugiau, kaip 40 asmenų. Išimties keliu vokiečių generalinis komisaras leidęs laikyti mišias ir kitas pamaldas Kauno bažnyčiose, jei atsakomybę už pasėkas prisiima dvasiškaiai. Toks leidimas galės būti duotas tik pamaldoms, kuriose dalyvauja daugiausia 30 asmenų. Apie tokias pamaldas reikalinga pranešti policijai 48 valandas iš anksto.

DAR VIENA DUOBĖ SU 29 LAVONAIS

Kauno laikraščiai rašo, kad prie Petrašiūnų atkasta duobė su 29 nužudytų politinių kalinių lavonais. Esą nustatyta, kad šiuos kalinius nužudęs čekistas Alfonsas Vilimas, kuris gruodžio 13 d. su dviem kitais buvęs nušautas mirti ir Kaune viešai sušaudytas. Vilimas sakėsis, kad jis šių žmonių nekankinęs, o juos nušovęs prie Cėzubo būstinės Kaune specialiai tardymui įrengtame kambarėje. Tačiau atkastųjų lavonų tyrinėjimas parodė visai ką kita. Beveik visi atkastieji būriai sužaloti ir nustatyta, kad dauguma jų mirė bekanikinami dėl kraujo nutekėjimo.

VOKISKAS ELEMENTAS TVIRTINASI

Kaune atidaromas "lietuvių-vokiečių" I rūšies restoranas... Vilniuje veikia kažkokia "Vilniaus vokiečių prekybos įmonė, kuri per laikraščius ieško vokiečių kalba mokačios vyr. knygvedžio. Laikraščiuose dažnai galima užtikti skelbimų, kuriems įvairios vokiečių imonės ieško tarnautojų, mokačios vokiečių kalba, o kai kada priimami tikrai Vokietijos piliečiai.

PAMINEJO DARIUS GIMTADIENĮ

Per Kauno radiją buvo prisiminta Stepo Dariaus, sparnų galiūno, Atlanto nugaltėtojo gimimo diena. Atpasakojus trumpai jo biografiją, buvo prisiminta apie jo paskutinį žygi—Atlanto perskridimą 1933 metais ir apie katastrofą liepos 17 d. ties Soldinu. Dabar Dariaus karstas esą padėtas į Mediečių fakulteto koplyčią, nes rūsyje, kur turėtų būti pastatytas karstas, esą per drėgnas.

DIDESNĖ GAMYBA YRA RAKTAS Į PERGALE

Nelson, Karo Gamybos Tarybos Viršininkas, Pasako Tautos Darbininkams, Kad Mūsų Gamybos Siekia Turi Būti Perviršytas

Prakaitas ir darbas turi pasireikšti gamyboje, kad atitiktų kraują ir veiklą karo fronte.

Si formula pergalei buvo duota tautai Donald M. Nelson, Karo Gamybos Tarybos pirmininko, pirmame iš keturių savaitinių radio programų atsakant į klausimą, ką civiliai žmonės gali daryti, kad padėti laimėti karą.

P. Nelsonas pasakė ju klausytojams, kad "visu rimtumu" jis nori jų paklausti, ko jis pats savęs klausė:

"Ar jūs šiandien darote viską, sulig jūsų išgalės, kad įdėti daugiau ginklų į mūsų kariuomenių vyrų rankas? "Aš pabrėžiu šiandien", jis sako, "todėl, kad ginklai pagaminti rytoj, ką mėnesį ar kitais metais nebus naudojami vyrų, kuriems jie šiandien reikalingi, ir jie būtina reikalauja jų šiandien.

"Vokietijoje, Japonijoje ir kitose užkariauotose šalyse milijonai vyrų priristi prie jų darbų po mirties grėsiniu, arba koncentracijos stovyklose, po botagu, ir slaptos policijos prievartimu.

"Mes nekovoju prieš, kurių gamyba laisva. Mes kovojame prieš, kur administravimas yra prievarta ir kur darbas yra priverstinas. Jie turi daryti, kaip jiems įsakya arba mirti. Jie yra vergai. Mes turime kovoti prieš Vokietiją ir Japoniją, kurių gamyba yra priėjus galutinio laipsnio.

"Taigi aš klausiu jūsų visų laisvų vyrų ir moterų, ar mes galime tą perviršyti? Atsakymas priklauso, ką tie vyrai karo gamybos istaigoje—administravimo ir darbininkai—darys šiandien.

Skirtumo nedaro ar esi paprastas darbininkas, bosas gamybos istaigoje, arba prižiūrėjas istaigoje. Jeigu pradėsite rytoj, dėdami tą truputį daugiau pastangų, tą didesnę pasiryžimą, darbe, mes galime laimėti su mažiausiu atidavimu kraujo ir turto.

"Jeigu neatsieksime savo tikslo, tai gali būti galas laisvės visame pasaulyje per šim mečius. Ar negalime suprasti, ką tas reiskia netik mums šiandien, bet visiemis, kurie mus seks? Aš tikiu—galime suprasti.

"Prezidentas prašė milijoniškų gamybos pastangų.

"Aš noriu sakyti, kad šis ner klatingas žygis pagreitinti vyrus ir mašinas dėl pelno. Yra darbas, kuriame mes visi galime dalyvauti ir pasidalinti pasekmes. Iš to turi išeiti didesnė gamyba iš kiekvienos mašinos ir turi būti didesnis vartojimas kiekvienos mašinos. Negalime laukti kol naujos bus įtaisytos. Darbininkai turi dirbti pilną laiką—trims darbo pamainoms. Turime atsiekti maksimumą iš 168 darbo valandų kiekvienai mašinai per savaitę.

"Tikiu, kad galime padauginti gamybą 25% su dabartiniais įrengimais.

"Mes, amerikiečiai, mėgstame lenktynes sporte ir pirklystėje. Cia, siame plaine, yra didžiausias visų laikų lenktynės, kuriose noras ir gabumas visos Amerikos pramonės—darbininkų ir administravimo—gali tikrai skambinti laisvę aplink visą pasaulį.

"Aš prašau kiekvienos istaigos iversti tokią tvarką, kad kiekvienas vyras galėtų

paduoti ju sumanymus ir patarimus dėl geresnio atlikimo darbo. Geri patarimai bus siunčiami į Washingtoną. Naudingai bus pasidalinti su kitomis istaigomis. Tokių būdų mes pradėme naują sumanymų šaltinį. Asmenys, kurie prisidės prie didesnės gamybos gaus atitinkamą atlyginimą.

"Washingtono mes galime nupiešti tik šios gamybos pradinius rėmus. Pasisekimas priklauso nuo kiekvieno vyro ir moters prie gamybos linijos. Tos gamybos linijos nuspręs, ar mes išlaikysime kovos liniją, ar mes galutinai įveiksime priešą.

"Taigi, aš sakau jums, laisviems vyrams ir laisvoms moterims prie gamybos linijos, Amerikos pramonės laisvam administravimui—dirbkime, kaip niekad dar nedirbome, kad mes galėtume įveikti priešą, kuris yra toks žiaurus, toks žveriškas ir kruvinas su koku mes dar niekad nesudūrėme.

FLIS

BOLŠEVIKAI IŠVEŽĖ DAUG KULTŪROS VERTYBIŲ

Svedų laikraščio "Aftonbladet" korespondentas iš Berlyno paskelbė žinutę apie išvežimą iš Lietuvos į Sovietų Rusiją daugelio kultūros vertybių. Toje žinutėje sakoma, kad Lietuvoje dabar pradėta rinkti žinias apie tą žalą, kurią padarė bolševikai Lietuvos archyvams ir bibliotekoms. Nustatyta, kad tie nuostoliai yra labai dideli. Iš eilės muziejų ir miestų archyvų sovietų "činovnikai" pasisavinę daug vertingos medžiagos. Taip pat ir provincijoje jų plėšimas buvo intensingai varomas. Lietuvoje dabar nesama nė vieno didesnio dvaro, iš kurio nebūtų išveža pavaiškų, baldų ir kitų kultūros vertybių. Iš Vilniaus tuojau po bolševikų pirmosios invazijos 1939 m. buvo išgabenta virš 1,000 knygų, daug mokslinių žurnalų ir 350 muziejinių daiktų. Valstybės centraliniame archyve Kaune "pasidarbavo" sovietų "specialistas", išvežęs eibę dokumentų. Visas Nepriklausomos Lietuvos Užsienių Reikalų Ministerijos archyvas išsiųstas į Sovietų Rusiją. Iš kitų archyvų raudonieji gabeno įvairiausių dokumentų ir bylų dėžes. Lietuvoje tapo apipildyti ne tik muziejai ir archyvai. Bibliotekos irgi buvo išvartytos ir daug knygų sunaikinta neva už priešbolševistinę pakraipą.

PAMINEJO PIRMASIAS KOVAS SU BOLŠEVIKAIS

Kauno radijas paminėjo, kad 1919 m. sausio 13 d. Kėdainių apylinkėse pirmą kartą lietuviai žvalgai susidūrė su bolševikais, kurie veržėsi Lietuvoje. Lietuviai teko vesti atkaklią kovą su sovietais, kurie buvo istėigę Minske "lietuvių vyriausybę" su Kapsuku-Mickeviciūmų prisakyje. Pasirašius 1920 m. liepos m. 12 d. taiką su Nepriklausoma Lietuva, Maskva tęsė toliau savo akciją prieš Lietuvą, nesilaikydama sutarties pasiražėjimų: ji ruošė perverginti Lietuvoje, negrąžino kultūros turto, nedavė 120,000 ha. miško ir

FOR VICTORY

IŠ NETOLIMOS MŪSŲ PRAEITIES

VILNISKIS

Mūsų lietuviškoji ateivija savo tautiniai bažnytiniai JAV. gyvime turi tragingus lapus.

Pirmoje XIX šimtmečio pusėje, lietuvi, atvykę iš savo gimtojo krašto—Lietuvos į laisvės kraštą, neturėdami,—ne dėl savo kaltės—nei gilesnio kultūrinio išauklėjimo, nei tautinio susipratimo,—turėjo savo kūrybiniam bei organizaciniam gyvenimui susidurti su mūsų "broliais"—lenkais, kurie, akiliai laikydami savo užsibriežus politines linijas, kiekvieną lietuvi-kataliką laikė už lenką, už "savąjį". Tik geradariai nežinopsojo: tautiniais bei materialiniais sumetimais pasisovė savo "brolius"—lietuvius paimti į globą. Anais laikais, mums neturint pakankamai susipratusių ir drąsių dvasios vadų, bei savo inteligentijos,—lenkų dvasiška, visokiomis neleistomis priemonėmis, susigavo į savo bučius tūkstančius lietuviškų sielų, pasisavino ne vieną lietuvių pastatytą bažnyčią, kleboniją ir tt. Toje nelygioje kovoje ne vien mūsų tautiečių tikybiniai jausmai buvo paminti ir sunkiai užgauti, bet ir tautiniai, bei asmeniniai.

"Brolių" lenkų mums padaryta žala yra didelė, skaudė, neatitaisoma.

Būtų geras dalykas, kad mes surinkę tuo klausimu medžiagą (gyvenančių asmenų atsiminimus, dokumentus, laikraščius, brošiūras ir tt.), galėtume išleisti iš mūsų praeties istorinę monografiją. Kadangi istorija yra gyvenimo mokytoja—suzinotume plačiau apie mūsų apsilėidimą, mūsų ilgų metų vergijos pasekmes ir mūsų kaimynų—lenkų grobioniškumą.

Dėka vienam tautos mylėtojų gavau anoniminę brošiūrėlę "Polska wiara w Ameryce, napisal ksiażę A. Radziwill, 1917" (parašyta lietuvių kalba), kurią išvertęs į lietuvių kalbą patiekiu malonių skaitytojų šimui.

LENKŲ TIKYBA AMERIKOJE

Parašė Kunigaikštis A. Radvilas 1917 m.

Ne vien istorija, bet ir kasdieniniai patyrimai rodo, jog nebuvo ir nėra tautos, kurios daugiau svetima, nei savaisiais, reikalais užsimtu, kaip mūsų lenkų tauta. Nors mes dėl savo vidurinių betvarikių, ir visokių neteisėtumų, praradome Krokuvą, Varšuvą ir visą lenkų karalystę, vienok mūsų lenkų tikyba nesiliovė plitus Vilniuje, Kaune, Suvalkuose ir kituose grynai lietuviškuose miestuose bei provincijose. Be to tvirtai esame pasiryžę Baltgudiją ir Ukrainą paimti iš savo lenkišką globą. Mūsų lenkiškoji dvasiškija iki šiai dienai, ne Kristaus mokslą, o vien polonizaciją, lietuvių bažnyčiose skleidžia. To lenkų apaštalavimo ryškų įrodymu yra Vilniaus, Suvalkų ir Kauno kraštų sąjau žmonių, tariamai lenkiškai kalbančių, kuriems lenkų apaštalai atnešė ne krikščionišką mokslą ir švietimą, bet, panašiai vagiams, atėmė nuo jų vargšų žmonių jų brangiausią turtą—t. y. tėvų kalbą. Tur būt, tik lenkiški apaštalai nežinojo ir nežino, jog šv. Rašte yra psalmė, kurioje pats Dievas sako: "Garbinkite Viešpatį visos tautos." Lenkų apaštalai ir tai atsako: "Broliai, mūsikite visus lietuvius, kurie Dievo duota, gimtąją kalbą, garbina Aukščiausiąjį." Taip tie "broliai" ir padarė 1905, 1906, 1907 ir sekantais metais: lazdomis ir akmenimis išvijo lietuvius iš jų bažnyčių. Kas norėtų plačiau ir giliau sužinoti apie lenkų geroves te perskaityt kun. prelato Prapuolenio veikalą: "Lenkų apaštalavimas Lietuvoje". Aš pamėginasiu šį tą trumpais žodžiais papasakoti apie lenkų apaštalavimą Amerikoje.

Kaip žinoma, Amerikoje, laisvės šalyje, kiekviena didesnė ar mažesnė tauta, įstieigia savo draugijas arba parapijas, neturėdama jokių pretenzijų prie kitos (svetimos) tautos. Jeigu atsitinka būtinas reikalas (kaip tą pasėdėjom kai kuriose lietuviškuose parapijose) suteikti kitos tautybės žmogui dvasinį patarnavimą, tai katalikų kunigas (pavyzdžiui lietuvis) visuomet atsižvelgia į asmenį: ir jam dvasinį patarnavimą suteikia jo gimtąją kalbą. Visai kitaip pasielgia mūšų lenkų tikybos kunigai, kurie, visokiomis neinkamomis priemonėmis, visokiomis, netolimoje ateityje tas vargšas ir neapsižvelgęs Vilniaus krašto pilietis,

traukia į savias lenkiškąsias parapijas, neatižvelgdami į tą, kad (dažnai) lenkų kunigai visai kitos kalbos nemoka, išskyrus savąją.

Viso to pamušalu yra doleris, kurs lenkų apaštalai daugiau reikią iš įšganamų tūkstančių sielų. Kad geriau supratus lenkų tikybą, aš patiekiu pavyzdžius:

I F. C. atvažiavo prieš dešimtį metų jaunas aukšto ūgio lenkų kunigas E. Visi lenkai tuomet jau priklausė prie jo lenkiškosios parapijos. Bet kur tau lenko kraujas pasitenkins tuomi, ką turi: tas "lenkų apaštalas", pastebėjęs, kad prie senos lietuvių parapijos priklauso apie 100 slavokiškų šeimų, kurios, padedančios lietuvių katalikų kunigui, jau organizavo savo slavokiškąją parapiją ir turėjo savo komitetą su atskiru išdu.

Tas didysis lenkų kunigas, pasikvietęs pas save slavokų prezidentą, užmokėjęs jam 25 dolerius ir butelį whiskey, pasiėmė tuo būdu į savo lenkiškąją parapiją visus slavokus... Vienok neilgai džiaugėsi lenkų kunigas. Geresni katalikai ir susipratę slavovakai, greitai pastebėjo lenkiškąjį vilką katalikiškame kailyje (kuris nei žodžio slavokiškai nemokėjo, išsivadėję lenkų tikybos įsteigė sau slavokų katalikišką parapiją, kurioje, slavokų prašomas ir vyskupo skiriamas lietuvių katalikų kunigas, išklebonavo aštuonerius mėnesius, kuris, ne vien katalikų, bet ir slavokų dvasioje darbavosi parapijos gerovei. 36 tamsios slavokų šeimos liko prie lenkų tikybos. Šiandien vienok ir tos su didele gėda turi grįžti prie savųjų. Lenkų kunigo laimei lietuvių parapijoje įvyko permaina: į F. C. atvyko jaunas ir nepatyręs kunigas. Lenkų kunigas iš to pasikeitimo nepamiršo pasinaudoti.

Lenkų kunigas būdavo lietuvių kunigo dažnas svečias, kuriam "tėviškai" patardavo įvesti bažnyčioje mokėti už suolus: neklusnius kaimiečius griežti už pakarpos ir mesti pro duris; ką tas jaunas nepatyręs lietuvių kunigas, nepastebėdamas lenkiškos klastos, ir padarė. Tuo laiku lenkų kunigas, stovintis slenkstyje savo lenkiškos bažnyčios, šaukė: "Broliai lietuvi!—katalikai! matote, jog jūs iš lietuviškos bažnyčios išmeta! Eikit į mūsų lenkišką bažnyčią, vietos čia yra visiems..." Tokiu būdu dėka lenkiškai veidmainystei, o lietuvių kunigo neatsargumui, kun. E. į savo lenkišką parapiją pritraukė kelias dešimtis žmonių. Lenkų kunigo E. nuopelnai buvo tokie, jog iš lietuviško Kubiliaus pasidarė Kubilievė, iš Pirdutis—Pirdutievė.

Prisiminkime lenkų barbariją Plymouth, Pa., kur lenkai ne vien gyvus lietuvius išvarė iš bažnyčios, bet ir lietuvių vaikų palaikus (nors ir lenkiškai kalbančių tėvų), iškasė iš kapinių, išmetė į gatvę. Plains'e, Pa., yra lenkų bažnyčia, pastatyta už lietuviškus centus, iš kurios lenkai lietuvius į gatvę išvarė, vien tik už tą, kad lietuvių iš lietuviškų maldaknygių į Dievą meldėsi. Panašus likimas laukia ir S. lietuvius (nors jie tariamai vartoja lenkų kalbą), kur dėl amerikoniško biznio, lenkų kunigas laiko bedievių lietuvių vargonininką, kuris anam, t. y. lenkų kunigui, padeda medžioti lietuviškus dolerius.

Kartą susitikau jauną lenkų kunigą iš M., Pa., kuris man tarė: "turiu truputį lietuvių, kurie, suprasdami ir nesuprasdami lenkų kalbos, priklauso prie M. parapijos. Ką aš turiu daryti su jais, nes lietuviškai nei žodžio nesuprantu?" Aš, lenkų kunigaikštis ir didelis patrijotas, atsakiau: "kunige, kada jeisi į tamsaus lietuvių namą (nes kiekvienas susipratęs lietuvis priklauso prie šv. Antano parapijos), pasakyk "sveikas", "duok dolerį", "sudiė". Paskui tas lenkų apaštalas man nuosirdžiai dėkojo, sakydamas, kad tamsiems lietuviškiems gyvuliams daugiau nieko ir nereikėjo... Panašiai yra ir E., Pa., kur lenkų kunigas, statydamas savo lenkišką bažnyčią, apsinkino Vilniaus krašto tamsius lietuvius didžiausia skola, kurios jų ir ketvirtąjį kartą neišmokės. Aš, kaip didelis lenkų patrijotas, patariu lenkų kunigams pasinaudoti iš tamsių lietuvių (kalbančių lenkiškai arba lietuviškai) iki dar yra proga. Netolimoje ateityje tas vargšas ir neapsižvelgęs Vilniaus krašto pilietis,

KAIP NAZIŲ KOMISARAS KETINA TVARKYT LIETUVOS REIKALUS

Vokiečių Valdininkai Traukia į Lietuvą Savo Seimas. Steigsia Vokiečių Mokyklas

PASTABA: Čia perspausdiname laikraščyje "I Latve" (kuris savo ruožtu perėmė iš "Deutsche Zeitung im Ostland") tilpusį pasikalbėjimą su Vokiečių gen. komisaru Lietuvoje von Renteln. Palikdami pasikalbėjimo išreiktų minčių įvertinimą skaitytojams, atkreipsime dėmesį į tai, kad komisaras tepalietė beveik išimtinai ūkinės problemas, lyg Lietuvoje kitų klausimų neegzistuoti. Taip pat verta pastebėti ta pasikalbėjimo vieta, kur kalbama apie steigiamas vokiečių mokyklas Lietuvoje ir apie "duosama", kuris pasireiškia tuo, kad uždaryti visi Universitetų humanistiniai fakultetai...

"Kalbėdamas apie karo žalos atitaisymą, gen. komisaras pažymėjo, jog ateity bus vengiama medžio statybos, kurios vieta užimsia masyviniai statiniai. Tam reikalinga plytų, kurioms gaminti šiuo metu stipriai reikiamas plytinių steigimas.

"Liesdamas žemės ūkį, dr. v. Renteln priminė bolševikinę žemės reformą ir savo 1941 m. rugpiūčio 19 d. pareidymą, kuriuo lietuvių ūkininkas padaromas vėl savo žemės valdytoju (Betwirtschaftler). Jis konstatuoja, jog šiemet žiemkenčių pasėta 120 proc. palyginus su pernai metais, o dirvos pavasario sėjai suarta 80 proc.

"Pramonės ūgdymas planuojamas atsižvelgiant į didžiosios erdvės tikslus. Tada bus atliekama paleidžiant į darbą dabar neveikiančias imones, sunaudojant nepanaudotą energiją, išskiriant neracionalius elementus ir suimant visų pramonės šakų vadovybę į monopolines bendroves. Zaliavo buvo pagal reikalą padalintos, o nenaudojami rezervai mobilizuo i.

"Plačiai generalinis komisaras pasisakė apie Lietuvos kelių tinklo tvarkymą. Vilniaus-Kauno plentas, kuris sudaro dalį Karaliaučiaus-Eitkūnų-Kauno-Vilniaus-Minsko plento, galimas daiktas bus paverstas autostrada ir perimtas. Toliau ketinama sujungti Vilnių pro širvintus ir Ukmergę su Panevėžiu: šiaulius pro Radviliškį su Josvainiais.

PAMINEJO PIRMOSIOS LIETUVIŲ DAILĖS PARODOS SUKAKTĮ

PARODA BUVO SURENGTA 1907 METAIS SAUSIO 9, VILNIUJE.—PARODĄ ATIDARĖ DAKTARAS JONAS BASANAVICIUS

Lietuvos laikraščiai plačiai mini pirmąją lietuvių dailės parodą, kuri, pagal naująjį stilių, buvo surengta Vilniuje prieš 35 metus, 1907 m. sausio 9 d. Paroda buvo surengta a. a. inž. Petro Vileišio namuose, Antkalniūnyje. Šioje parodoje dalyvavo 22 lietuvių dailininkai: a. a. Čiurlionis, Antanas Zmuidzinavičius, skulptorius Petras Rimša, Antanas Jarosevičius, Petras Kalpokas, Vytautas Žičikauskas, K. Šklėrius, Juozas Zikaras, Jonas Paseckas, Aleksandras Palukaitis, Kazys Stabrauskas, Karolis Viškauskas, Mikalojus Lingvys ir kiti. Buvo išstatyta per 200

(kur įsijungs į Klaipėdos Kauno plentą ir Panevėžį, pro Kupiškį ir Rokiškį su Osersee."

"Iš Kauno-Klaipėdos plento vedama šaka nuo Rieavo į Kretingą ir Palangą. Susisiekimas iš Kauno į Rygą bus žymiai pagerintas, pataisius plentą pro Panevėžį, Biržus ir Senbergą. Artimiausių metų uždavinys bus išsireguliuoti Nemuno vagą ir plėsti ydaus vandens laivinkystę.

"Užsiminęs kultūrinius reikalus, dr. v. Renteln tarp kitko pareiškė, jog sausio pradžioje Kaune muziejuje bus surengta priešbolševikinė paroda, kuri bus rodoma ir kiuose miestuose. Vilniuje numatoma ir kovo mėn. busiant atidaryta meno paroda.

"Daliai vokiečių valdininkų pareiškus norą jau dabar perkelti čia savo šeimą, pareiškia toliau Dr. v. Renteln, kaip įsakmatingo uždavinio teko pirmąsias mėnesius griežti įsteigti vokiečių pradžios mokyklą. Artimiausiu laiku tokia mokykla numatyta Kaune; jos bus tuoje reikiamos ir ten, kur tik bus reikalinga." Kaune vokiečiams tėvams jau sudarytos galimybės prašydinti savo vaikus ir pamokos galėdamos būti pradėtos metu pradžioje. Šiuo metu mokyklinių vokiečių vaikų čia yra 30, bet esą laukiama sausio mėn. jų padaugėsiant iki 100. Ši pavasari esą numatoma atidaryti ir pavyzdinė vokiečių oberschule.

Aukštas mokyklas pertvarkant turi būti atsižvelgiama ypatingos krašto ūkinės struktūros. Dėl karo aplinkybių darba toliau vartojalės tik medicinos, veterinarijos, žemės ūkio ir technikos fakultetai. Toki duosni (palyginti su Reicho universitetais) mokyklomis, elgima lietuvių studentai dailininkai.

"Baigdamas, p. generalinis komisaras pažymėjo, jog gyventojai ligi šiol darai gerai išpuđi, ypačiai dailininkai."

supratęs mūsų lenkišką veidmainystę, grįš į Vilnių katalikų bažnyčią, kurioje atras laikiną pagūdą ir amžiną laimę. Elkinės, broliai, visai lenkiškai, imkme lietuvių dolerius, ir kurstykite Vilniaus krašto lietuvius prieš Kauno ir Suvalkų lietuvius, o pasikū savo auką kurstykite prieš Lietuvos lenkiškus? Pasielkime taip, kaip elgiasi pek-

originalinių dailininkų darbų ir daugiau kaip 100 įvairių vertingų liaudies dirbinių, kurie sudarė atskirą liaudies kūrinių skyrį. Tą istorinę parodą tada atidarė Dr. Jonas Basanavičius. Paroda turėjo milžinišką pasisekimą, nes ją gausiai lankė vietos gyventojai vilniečiai ir iš toli atvykstantieji lietuvių, ne iš Kaukazo ir kitų tolimų vietų. Kaip rašo Kauno laikraščiai, "Amerikos lietuvių XXII congresas tai parodai paskyrė 100 dolerių auką, kas anais laikais sudarė didelę pinigų sumą." Paroda smarkiai išjudino lietuvių menininkus ir to pasėkoje buvo įkurta Vil-

nos Liuciperis su prakeikta siela. Valio! Te gyvoja lenkų tikyba su savo apaštaliniais... Kunigaikštis A. Radvilas P. S. Jai su kas nors dvejojat mano čia paduota lenkų tikybos tikruma, tesikreipiat pas lietuvių katalikų kunigus, o tada nuo jų daugiau sužinosit apie lenkų kunigų apaštalavimą.

niuje pirmoji lietuvių dailės meno organizacija "Lietuvių Dailės Draugija". Nuo tada paroda buvo rengiama kasmet. Iš visų kraštų lietuvių dailininkai Vilniun siųsdavo savo kūrinius. Dailės parodos—tai būdavo lyg metinės Vilniaus lietuvių šventės. Be to, lietuvių parodos buvo surengtos 1910 m. Rygoje, 1913 m. Petrapilyje, Maskvoje ir kt. Per tą 35 metų laikotarpį, nuo 1907 m. iki 1942 m., Lietuvoje buvo suaruota apie 250 askirų parodų. Šiandien lietuvių dailininkų priskaitoma apie 300. Kaune Dailės Mokykla įsikūrė jau 1921 m., o jau nuo 1923 m. veikė kaip Mieno Mokykla.

NAZIAI GRIEBIASI DEGTINES

Buvome rašę, kad "Lietuvių" paskelbė pranešimą, kuriuo ūkininkai raginami paralyti linų sėmenis ūkiai. Dabar gautas išakymo tekstas, kuri išleido Vokiečių generalinis komisaras Lietuvoje. Pagal šį išakymą ūkininkai pareižojami linų sėmenis pristatyti "Lietuvių". Tačiau savotiškai išakymo straipsnis, kuris nustato praeinių sėmenų užauginti sąlytas sėmenis, 100 kg už kiekvieno 100 kg linų sėmenų statyvos už atlyginimą gauna 15 kg sėmenų išspaudu arba sutruktinusių išspaudu ir—1 butelį degtinės!

Tad degtinės pagalba norima iš Lietuvos ūkininkų išimti linų sėmenis! Komerciniai tikrai nereikalingi.

VISKAS REIKALINGA KARO PASTANGAI

Visoki atliekami metalai, nereikalinga popiera, seni skudurai ir senas gumas, arba bile koki daiktai iš tu medžiagų padaryti, kas tik nevertojama paprastais tiuliams, būtina reikalingi dėl pamainymo į karo medžiagas, sašo Lessing J. Rosenwald, Bureau of Industrial Conversion viršininkas.

Sis darbas surinkti visą atliekamą bereikalingą medžiagą pradėtas prieš kelis mėnesius, vis tešasi, sako p. Rosenwald, ir neturi būti tik vienos dienos arba savaitės pastanga

Jis nurodo, kad valdžia neturi jėkui paratuma surinkti ir pernai tyti tu medžiagą, ir kad pavojingai pildeliai privalo atliuoti ju surinktus daiktus paprastu būdu, kaip tie slėmėtpirkliui arba vietinei labdarybės organizacijai, kurios jau tuo darbu užsiėmė.

Beveik kiekviena valstija šioje šalyje jau susiorganizavus rinkti atliekamas medžiagas ir didesni miestai turi savo tam tikras organizacijas.

Kai kuriose apylinkėse vietiniai krautvinkai dalyvauja šiuo darbe ir kasdien valdžia gauna tūkstančius pažadėjimų prisidėti. Krautvinkai, kurie dalyvauja šiame darbe gauna langams ženklelius iš biuro. Ženkleliai pažymi, kad "ši krautvė padeda gaminti ginklus iš nenaudingos medžiagos kaip senų skudurų, bereikalingo medžio, seno gumo, ir tt. FLIS

Dėl asmenio saugumo ir finansinės nepriklausomybės—šandien pirk Apasugos Tautpomo Bonus ir Zenklelius!

"SODYBOS" B-VES VEIKIMAS

Apie "Sodybos" bendrovės veikimą skelbiama, kad ji turinti savo žinioje provincijoje aštuonis skyrius. Jai priklauso visa Lietuvos vyno pramonė, spiritinio acto pramonė, visa krakmolo gamyba, gliukožės pramonė, vaisių bei daržovių džiovyklos, marmalado gamyba, vaisių sulčių gamyba ir vaisių bei daržovių konservų gaminimas. Be to, "Sodyba" aktyviai rūpinasi vaisiažolių auginimu, jų surinkimu ir džiovinimu, garstyčių, šokolado, makaronų ir biskvitų gamyba. Visiems tiems produktams auginti sudarinėjamos sutartys su ūkininkais. Siemet ūkininkai raginami didinti svogūnų auginimą. Laikraščiai nieko nepažėna, kur visa ši gamyba paduodama.

APIE LIETUVIŲ IR SUOMIŲ SANTYKIUS

Per Kauno radiją buvo pasakota apie lietuvių ir suomių santykius pagal duomenis, patiektus Lietuvos generalinio konsulo Helsinkyje dr. Oellerio. Autorius pažymėjo, kad lietuvių su suomiais priešistoriniai laikais gyveno greta ir kad suomių kalba iki šiol yra pasilaikiusi daug lietuviškų žodžių. Istoriniais laikais suomiai dalyvavę švedų armijoje ir su ja atsilankydavę į Lietuvą. Vėliau suomių gvardia tris kartus buvusi avesta į Lietuvą: 1832, 1848 ir 1855 m. Prie Skapiškio iki dabar užsilikę suomių karių kapai. Naujaisiais laikais lietuvių atsiradę Suomijoje, pasilikdami ten po karo tarnybos rusų armijoje. Didesnė lietuvių kolonija pasidarė Pasaulinio karo metu. Tuomet Helsinkyje gyveno ir kan. Sabaliauskas, išvertęs "Kalvą" į lietuvių kalbą. Suomių-lietuvių draugija įsteigta 1917 metais. Diplomatiniai santykiai tarp Lietuvos ir Suomijos užmegsti oficialiai 1921 m. vasario mėn.

Kauno radijas taip pat paminėjo suomių tautsakos mylėtojų draugijos 120 metų sukaktuves.

KAUNE TRŪKSTA BUTŲ

Kauno laikraščiuose paskelbtas pareiškimas, kad gyventojai turj labiau susipausti savo butuose. Miestuose, o ypač Kaune esanti pastebima didelė butų ir kambarių stoka. Todėl tie gyventojai, kurie turj didesnius butus, turj būti pažnyntai, ar jame dar esą laisvų patalpų.

DAINUOKIM

"Garsas" išleido vadina-mus "SONG SHEETS" su daugena grafių lietuviškų ir amerikoniškų dainų, kurios yra tinkamos dainuoti bankietuose, krikščionose ir visokiose susijimuose. Keturis puslapių 36 dainos. Kaina 5 centai. Imanties daugiau uždele nuolaida. Užsakykit tuojau "GARSAS" 73 E. South St., P. O. Box 12, Wilkes-Barre, Pa.

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMAS AMERIKOJE

(Lithuanian R. C. Alliance of America)

73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa.

Laiškai siųsti: P. O. Box 32, Phone: Wilkes-Barre 3-4711

PILDOMASIS KOMITETAS

- Kun. P. M. Juras, Dv. Vadas 94 Bradford St., Lawrence, Mass.
- L. Simutis, Prezidentas, 2334 S. Oakley Ave., Chicago, Ill.
- P. Karasauskas, Vice Prez., 13 Garrahan Ave., Lyndwood, W.-B., Pa.
- W. T. Kvetkas, Sekretorius, P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.
- J. Yonakas, Išininkas, 31 Sand St., Pittston, Pa.
- K. A. Venčus, Išd. Globėjas, 290 Lawrence St., Lawrence, Mass.
- Kazys Vilniškis, Išd. Globėjas, Soc.ett Point Rd., No. Haven, Conn.
- Dr. A. Rakauskas, Dr. Kvot., Marian Hills Seminary, Hinsdale, Ill.

KONTROLĖS KOMISIJA

- 1. J. Vaičiūnas, 2509 Main St., Scranton, Pa.
- 2. A. Paleckis, 401 Stadium St., Pittsburgh, Pa.
- 3. Sav. Marozas, 605 Spruce St., W. Pittston, Pa.

STATUTŲ KOMISIJA

- 1. Adv. F. Juškauskas, 16 Krych St., Kingston, Pa.
- 2. V. Grištartaitis, 34 Division St., Pittston, Pa.
- 3. V. Leliokas, 22 Penn St., Kingston, Pa.

TEISMO KOMISIJA

- 1. Adv. J. J. Grišius, 4631 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.
- 2. J. A. Mickeliūnas, 6747 S. Artesian Ave., Chicago, Ill.
- 3. Ed. Jasaitis, 221 N. Main St., Pittston, Pa.

SVIETIMO KOMISIJA

- 1. Kun. J. K. Miliauskas, 190 So. Meade St., Wilkes-Barre, Pa.
- 2. Kun. J. Pakauskas, 10809 S. State St., Roseland, Ill.
- 3. J. B. Laučka, 423 Grand St., Brooklyn, N. Y.
- 4. Ant. Kneilyns, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.
- 5. Pr. Katilius, 73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa.

LABDARYBĖS KOMISIJA

- 1. Pr. Jurevičius, 722 Montgomery St., W. Pittston, Pa.
- 2. K. Šlamienė, P. O. Box 19, Forest City, Pa.
- 3. M. Šrupienė, 4851 S. Francisco Ave., Chicago, Ill.
- 4. J. P. Rakštas, Skautų organizatorius, 1900 S. Halsted St., Chicago, Ill.

SEIMAN ĮNEŠIMŲ REIKALĖ

"Garsas" jau nuo senai ragina kuopas taisyti seiman įnešimus. Bet kažin ar tai daroma? Mano manymu, jei ir randasi pasiūstų, tai greičiausia sudaryti dviejų trijų narių, kadangi šiuo laiku nariai susirinkimui nelanko, o jei ir ateina, tai tik užsimokėti. Susivienymą jau laiko kaip bile apdraudus kompaniją.

Pajudinus giliau minėtą klausimą, atrodo, kad idealizmas blanksta. Tai pirmas žvilgsnis, jei įnešimai privalomi pasiūsti 3 mėnesiai pirm seimo, tokiu būdu seimas ir atstovai kaip ir nepageidaujami. Sakant, atstovai be galios, o vienok pataisymų yra daug.

Nariai, kad ir nuo pat pradžių priklausantys ir dėl skaudžių nuotikių sustoję mokėti viskas dingo. Nauji nariai tam paskirta laiką išmokėję ir jei sustoja mokėti, jų įmokėta suma pasilieka apdraudojė.

Zvelgant kitaip, nauji nariai moka daugiau, bet jų prirašymas atseina labai brangiai. Organizatoriams atlyginimas ir įvairios prirašymo dovanos. Tai jų kelių metų mokėjimo izde neužklūda nei cento. Toliau reikia atminti, kad seni nariai dėjo daug pasišventimo organizacijai be atlyginimo. Jei senesni nariai nebūtų dėję idealizmo ir pasišventimo organizacijos nebūtų. Štai gerai atmenu, kai šakai atplyšus Susivienyme pasiliko ne daugiau 2000 narių. Dabar tų narių nesigali, kuomet jų nuopelnai stambūs.

Rašėjas šio straipsnio priklausau da nuo pirm skilimo, bet jei šiandien vargo prisilėgtas sustoja mokėjęs — be pasigailėjimo laukan. O kiek dar pridėję iš savo klėsenos ir darbo. Būtinai pataisymas.

Antas—organas. Šeimynoje 3 ar 6. Moka visi, gauna vienas. Pavieniai: vienas moka ir gauna organą. Pirmiau galima buvo pasirinkti knygu, kurie negaudavo organo, bet tokių, kurių nieks neperka. Kuopos knygoje pažymėta, jog moka 10c mėnesiui lėšų. Čia da toliau apsilienks su teisybe. Jei organas siunčiamas dykai, tai šeimynos visticl skriaudžiamos palyginus su pavieniais. Prie to laikraščio privaloma negalima siuntinėti, ir

jis turi būt apmokamas ir siuntinėjamas tik nariams pagėdaujant arba tiesioginiai iš centro izdo, o minėtos išlaidos 10c. panaikinti. Nariai, kurie mokės \$1.10 metams arba 10c. mėnesiui, organas apsimokės.

Trečias: Labdarybės prievolė turi būti likviduota. Palikti savanoriai, kas kiek galės. Jei kam susidaro skaudžius trūkumai dėl labdarybės neapmokėjimo, negali būti suspenduotas nei išbrauktas.

Kuopos lėšos gali pasilikti. Įnešimai turi būti paduoti atstovams važiuojant seiman, arba tuo laiku pasiūsti paštu. Tokiu būdu atstovai bus atstovais ir turės veikioje balsą. (Bet tada seimui reiktų posėdžiauti kelias dienas ilgiau. Redakc.)

Senas Narys

CLEVELAND, OHIO

LRKSA 50-tos Kuopos Nariams

Bertaininis susirinkimas bus balandžio 2 dieną, 7:30 vakare, Lietuvių svietainėje.

Kaip jau visiems nariams yra gerai žinoma, 50 kuopa rengia kortavimo vakarą balandžio 25 dieną. Pelnas skiriamas pusiau su šv. Jurgio parapija. Tai gi pageidaujama, kad kiekvienas narys prisidėtų savo akcija—išplatintų bilietų iš anksto. Jeigu mes visi dirbsime iš vieno ir sutrauksime skaitlingą publiką, tik tada galėsime pasitikėti, kad surengtas vakaras bus sėkmingas. Taigi, malonėkite vis dalyvauti minėtam susirinkime ir užsimokėti savo duokles.

Pov. Selickas, sekt.

C. BROOKLYN, N. Y.

LRKSA 115-tos Kuopos Susirinkimas

Ivyks balandžio 12 dieną tuoj po sumai, bažnytinėje svietainėje, 207 York St. Malonėkit visi nariai atsilankyti, užsimokėti duokles, kad neliktumėt suspenduoti. Labai yra svarbu visiems nariams dalyvaut. Dabar yra LRKSA vajuus, taigi malonėkite visi šia progą pasinaudoti. Atsiveskit naujų kandidatų kiek tik galima.

Artinasi 53 seimas, turėsime išrinkti delegatą pasiųstį į seimą su gerais sumanymais.

A. Spaičys, pirm.

53-JO SEIMO RENGIMO KOMISIJA VILKAVIŠKIS--GRIUVESIŲ MIESTAS DARBUOJASI

Hartford, Conn.—"Garse" telpa LRKSA Prezidento Leonardo Simučio pranešimas, kad LRKSA 53 Seimas bus Hartford, Conn., birželio 22-25 dienomis.

Seimo Rengimo Komisija turi pranešti, kad Seimo sesijos ir bankietas įvyks Hotel Bond, 388 Asylum St., Hartford, Conn.

Sesijos bus laikomo: English svietainėje. Bankietas bus antradienį, birželio 23, 1942, Ball Hall, kur telpa apie 700 asmenų.

Bond Hotel yra didžiausias Hartfordo viešbutis. Kurie norės kambarių galės pasirėnduoti tam pačiam viešbuty. Jeigu kurie norės apsigyventi pas privačius žmones, turės susizioti iš anksto su Mrs. Ona Navickiene, 115 Allen Pl., Hartford, Conn. Tel. 2-8005.

Seiminė komisija jau tu-

rėjo keturis susirinkimus ir daug ką apsvarstė. Jau daug nuveikta.

Seiminė komisija irgi ragina, kad kuopos pradėtų rengtis prie ateinančio seimo.

Būt malonu, kad kuo daugiau dalyvautų profesionalų bei jaunimo. Visos aukštos ir žemos mokyklos jau bus užbaigę mokslo metą. Visa studentija bus liuosa nuo mokslo. Pratinim ir duokim progos jauniems pasirodyti.

Hartfordas mėgins pasirodyti kuo geriausia. Nei viena kuopa tegu nepasilieka nedalyvavus. Visos rinkit ir siūskit atstovus. Parodykite, kad mes, lietuviai, turime didelę ir gausią apdraudus organizaciją—L. R. K. S. A.

A. J. Kaunietis,
Seimo Rengimo Komisijos Pirmininkas

LRKSA KUOPŲ SUSIRINKIMAI

CLEVELAND, Ohio.—8 tos kuopos susirinkimas bus balandžio 6-tą dieną 7:30 val. vakaro Lietuvių salėje, 6885 Superior Ave.

CLEVELAND, Ohio.—50 kuopos susirinkimas bus balandžio 2-ą dieną 7:30 v. vak., Lietuvių svietainėje.

PATERSON, N. J.—65-tos kuopos susirinkimas bus balandžio 5-tą dieną parapijos svietainėje 8 val. vakaro.

NORWOOD, Mass.—81 kuopos susirinkimas bus balandžio 7-tą dieną 7:30 vakaro šv. Jurgio parapijos svietainėje, St. James Ave.

SCRANTON, Pa.—83-tos kuopos susirinkimas bus balandžio 7-tą dieną 7:30 val. vakaro, K. of P. svietainėje, Church Ave., Scranton. Kiekvienas narys prašomas ateiti ir užsimokėti savo duokles.

DONORA, Pa.—88-tos kuopos susirinkimas bus kovo 29-tą dieną šv. Juozapo parapijos bažnytinėje salėje. Malonėkite visi būti ir naujų narių atsivesti.

HARTFORD, Conn.—89 kuopos susirinkimas bus kovo 29-tą dieną 7:30 vakaro, Lietuvių svietainėje, Trejybės parapijos svietainėje, 889 Capitol Ave., kamps Broad St.

MASPETH, L. I., N. Y.—108 kuopos susirinkimas bus balandžio 6-tą dieną Atsimainymo Viešpaties Jėzaus parapijos svietainėje, 7:30 val. vakaro.

BROCKTON, Mass.—141 kuopos susirinkimas bus balandžio 1-mą dieną 148 Ames St., Montello, 7 val. vak. pas kp. pirmininką M. Abračinską.

MANCHESTER, Conn.—164 kuopos susirinkimas bus kovo 29-tą dieną 2-ą val. po pietų po Nr. 89 Birch St.

LINDEN, N. J.—200 kuopos susirinkimas bus balandžio 7-tą dieną A. Rupaio salėje, kamps Wood Ave. ir 16th St. Pradžią 7:30 val. vakaro.

COLUMBUS, Ohio.—235 kuopos susirinkimas bus kovo 29-tą dieną paprastoj vietoj ir paprastu laiku.

WORCESTER, MASS.

41-mos Kuopos Nariams Iš priestasties šv. misijų, L. R. K. S. A. 41 kuopos mėnesinis susirinkimas atidėtas į kovo 21-mą. Todėl visi nariai ir narės malonėsite sekantį šeštadienį gausingai dalyvauti susirinkime. Susirinkimas prasidės 7 valanda vakare šv. Kazimiero parapijos salėje. V. Blaveckas, rašt.

DEZERTYRAI NUKOVĖ FBI AGENTŲ, KITŲ SUZEIDĖ

Abington, Va.—Kovo 13 d. d. armijos dezertyrai nukovė federalą agentą Hubert J. Treacy, Jr., 28 m., o kitą agentą Charles L. Tignor, 29, suzeidė. Dezertyrai Ch. J. Lovett, 21 m., iš Philadelphia, ir J. E. Testerman, 22, iš Clinchburg, Va., suimti.

SPECIALUS LRKSA VAJUS

PRASIDĖJO GRUODŽIO 1, 1941, BAIGSIS BIRŽELIO 1, 1942

SKIRIAMOS DOVANOS PASKIRIEMS VAJININKAMS

1-ji dovana. Laimėjęs 1 dovana gaus apmokamą kelionę į Susiv. seimą, kurs įvyks birželio mėnesį gražiam Hartford, Conn., mieste. 2-ju dienų viešbučiu ir pragyvenimo išlaidų padengimą. Seime jis skaitys garbės svečių. Vienok, jeigu jis nepanorėtų seiman vyk. i, Susivienymo Centras išmokės jam 50 dolerių grynais.

Teisę gauti pirmąją dovana turės tas vajininkas, kuris prirašys nemažiau 25 naujų narių.

2-ji dovana—25 doleriai. Gavėjas šios donanos turės prirašyti nemažiau 12 naujų narių. 3-ji dovana—15 dol., 4-ji dovana—10 dol., 5-ta, 6-ta, 7-ta, 8-ta ir 9-ta donanos po 5 dolerius. Gavimui šių donanų reikės prirašyti nemažiau 5 naujus narius.

Naujo nario prirašymą liudys organizatoriaus parašas aplikacijoje ir kuopos pirmininko bei sekretoriaus parašai.

Prie specialaus vajuus kontesto bus priskaitomi visi nariai prirašyti prie pilnamečių ir jaunamečių klasių, išskiriant jaunamečių klasę A.

Išdėmėkite, kad už naujus narius, prirašytus specialaus vajuus laiku, bus išmokėti reguliariški komisi, nežūrint, ar jūs dovana laimėsite, ar ne. Dovanos yra tik priedas prie duodamų komisų.

Apie Vilkaškių laikraštis "Į Laisvę" rašo: Nors per Užnemunę karas praūžė per porą dienų, tačiau paliko skaudžių pėdsakų. Ypač miestai šį kartą nukentėjo, tarp jų gana žymiai Vilkaškiškis. Jį šiuo metu galima pavadinti griuvusių miestu. Iš 1117 namų pirmąją karą dieną Vilkaškiškyje sudegė 550. Be pastogės liko 645 šeimos.

Dabar griuvėsiai valomi. Miestas perplanuojamas pagal modernios miestų statybos reikalavimus. Siemio miesto planavimą jau manoma užbaigti. Kadangi

šiuo metu didelė butų stocka, yra projektas pasiūlyti daliai gyventojų, kurie su miestu nėra daug surišti, išsikelti į kitus miestus, kaip Pilviškius, Virbalį ir Kybartus.

Labai sunkiai Vilkaškiškyje nukentėjo kooperacija. "Ziedo" kooperatyvas dėl gaisro turėjo daugiau kaip 2 milijonu rublių nuostolų. Jo nuosavybės ir prekės sudegė. Adaryta visa eilė krautuvinių, taip pat apriūnami apskrities kooperatyvai. Didesnių sunkumų prekybai sudaro transportas.

PASAULIO SIMBOLIZMAS

Arba GANTOS IR KITI BALSAMAI

Sulietuvino KUN A. M. KARUZISKIS (Tėsnys)

Sėkla—išmalda

Išmalda gali teisingai būti palyginta prie sėklos. Sėkla, įmesta į žemę, rodo, prarasta; bet vietoje būti prarasta ji pasidaukina; vietoje pražūti—ji mus praturtina.

Taip ir su išmalda, kuri, sulig mūsų Viešpaties sugrąžina šimteriopai net šiame gyvenime. "Nes kas tik duoda jums gerti taurę vandens mano vardu, ištikrųjų, sakau jums, tas nepraras savo užmokesčio." (Šv. Morkaus IX, 40).

Saitė šventasis žmogus Tobijas savo sūniui: "Iš savo lobiai duok išmaldas ir nenukreipk savo veido nei nuo vieno beturčio; nes taip atsitiks, kad ir nuo tavęs nebus nukreiptas Viešpaties veidas. Kaip galėsi, taip būk gailėtingas. Jei turėsi daug, duok apčiai; jei turėsi mažą, noriai rūpinkis suteikti mažą" (Tobijo IV, 7, 8, 9).

Sumaišyta Sėkla—Žmogaus Mintys

Kaip kūdikis yra neišsivystęs vyras, sėkla neišsivystęs medis, taip mintis yra kalbos sėkla. Jei kūdikio sudėjimas yra geras ir sėkla yra gera, vyras ir medis bus sveika ir išmintinga, kalba irigi bus toki, nes "burna kalba iš širdies pilnumo" (Šv. Mato XII, 34).

Iš kitos pusės, kuomet žmogaus mintys nėra po Dievo valdžia, jos turi palinkimą cėti nuo blogo prie blogesnio. Nediegotas žmogus, tiesioginiai arba netiesioginiai, užgauna kitus lygiai kaip ir save.

Sėjimo ir Piūties Laikas—Sis Gyvenimas ir Kitas

Sis gyvenimas yra mūsų sėjimo laikas, o kitas bus piūties laikas. Piūtis, kuri bus piauama kitame pasaulyje, prisitaikins prie to, kas sėjama šiame: "Ką žmogus sėja, tai ir piaus" (Gal. VI, 8). Sėkla, tai mūsų darbai, o piūtis, tai atlyginimas atsakantis šiems darbams, arba užmokesnis. Žmogus, kurs sėjo grūdą—turės grūdą, o žmogus, kurs sėjo kukalius—turės kukalius; kas yra tas pats, kaip sakyti, kad bus gera su juo, kas gera darė, ir bloga su juo, kurs bloga darė: "Žmogaus Sūnus ateis savo Tėvo garbėje su savo angelais ir tuomet jis atsilygins kiekvienam, žiūrėdamas jo darbu" (Šv. Mato XVI, 27). Ir gal nėra jokio įstatymo taip balsaus, kaip šis, kadangi jis nedalidžia jokios išimties, nežūrint kokios; jis apeina visus, jis riša visus, jis smogia visus; ir todėl Apaštalaš jį apreiškia šiais bendrais žodžiais: "Ką žmogus sėja, tą ir piaus". Tebūna kuo jis gali būti, "kunigaikštis arba elgeta, nebus atsišvelgiama nei į vieno stovį; jis yra žmogus, ir kaip

A. A. NARIUSIEMS SUS-MO NARIAMS

VLADAS BURBULIS, 34 kp. narys, 98 Penn St., Kingston, Pa., mirė vasario 26, 1942, palaidota kovo 3-čią iš Šv. Petro ir Povilo bažnyčios parapijos kapuose. Sus-man įsirašė liepos 26, 1926 m.

AGOTA RIMSIENE, 151 kp. narė, 312 Victor St., Westville, Ill., mirė vasario 27, 1942, palaidota kovo 3-čią iš Šv. Petro ir Povilo bažnyčios parapijos kapuose. Sus-man įsirašė 1918 m.

ONA JONIKIENE, 151 kp. narė, 217 Maple Street, Westville, Ill., mirė vasario 28, 1942, palaidota kovo 4-tą iš Šv. Petro ir Povilo bažnyčios parapijos kapuose. Sus-man įsirašė rugsėjo mėn., 1920 m.

AGNIETĖ PAUKSTIENE, 116 kp. narys, 42 Button St., New Haven, Conn., mirė vasario 20, 1942, palaidota vasario 23-čią iš Šv. Kazimiero bažnyčios šv. Lauryno kapuose. Sus-man įsirašė rugsėjo 9, 1917 m.

JONAS ŠARKAUSKAS, 88 kp. narys, 469 Eighth Street, Donora, Pa., mirė vasario 16-tą, 1942, palaidotas vasario 20-tą iš Šv. Juozapo bažnyčios šv. Dominiko kapuose. Sus-man įsirašė gegužės '2, 1920 m.

VINCAS SAPALAS, 177 kp. narys, 1112 Lincoln St., No. Chicago, Ill., mirė vasario 24, 1942, palaidotas vasario 28-tą iš šv. Baltramiejaus bažnyčios šv. Marijos kapuose. Sus-man įsirašė kovo 16, 1917 m.

Amžiną atilį suteik jį sieloms. Viešpatie, o šviesybė amžina tegu joms šviečia per amžių amžius!

NAUJI TEATRUI VEIKALAI

TIK KĄ IŠEJO IS SPAUDOS NAUJI KUN. J. K. MILIAUSKO VEIKALAI SCENAI

Dainų ir Juokų Jomarkas

Farsas viename akte. Veikalas kupinas rinkinių juokų, nepaprastų špou ir švėjančių dainų. Vaidinamas gyvas ir begalo juokingas. Vaidina septyni asmenys, prireiant vyrų chorui. Užima visą valandą suvaidinti. Kaina 40c.; imant nemažiau kai 8 egzempliorius—25c.

Komedijos

1. Ponas Tūzas ir Ponas Arbūzas. Trupnas, bet labai juokingas veikalėlis, atvaizduojantis šių laikų keliaujančių pardavėjų gudruma, kuriam kartais būna kliūčių. Suvaidinamas į penkis minutes. Vaidinime dalyvauja trys asmenys.

2. Abraomas ir Raulas. Su žydu scenoje visomet yra juokų. Šis dialogas yra nepaprastai juokingas. Suvaidinti užima septyniš minutes.

3. Suprudentas ir Jo Gėnė. Veikalėlis atvaizduoja du skirtingus darbininkų tipus. Ju "darbu" scenoje, tai tikrai reikia kvatoti. Suvaidinti galima į dešimt minučių. Vaidina trys asmenys.

Viss trys komedijos išspausintos vienoj knygtutėj. Kaina 35c.; imant nemažiau kai 4 egzempliorius—25c.

Amerikos Kaimo Mokykla

Farsas viename akte. Tai veikalas pilnas puikliausių juokų, gyvų dainų ir netikėtų špou. Nuo pat veikalo pradžios iki pabaigai tik juokis, juokis ir juokis. Tokis mokykla tesiranda tik padaryto vaiko vaidinime, todėl ir vadinam ši veikalas farsu. Vaidinimas užima visą valandą. Vaidintojų septynetas. Kaina 45c.; imant nemažiau kai 8 egzempliorius—30c.

Visi viršįvardint veikalai gaunami "Garse" Administracijoje.

"GARSO" ADMINISTRACIJA 73 E. South St., P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

SPECIALUS LRKSA NAUJŲ NARIŲ VAJUS EINA. VYRAI IR MOTERYS, SUS-MO REMEJAI IR AUGINTOJAI, STOKITE Į KILNŲ VAJUS DARBA!

SV. KRYZIUS IR MES

DR. JONAS ENGEL

mokykla iš pats gyvenimas. Sventasis kryžius—tai mūsų gyvenimo

Brangieji Kristuje! Labai dažnai gyvenime pasitaiko kalbėti arba girdėti kitus kalbant apie kilnius katalikų siekimus, apie aukštus jų deklus ir mūsų gyvenimo tikslą. Tada, rodos, geriems norams ir pasiryžimams nėra galo, ir mūsų besotė siela pasidaro per mažą. Rodos, viskas tada įmanoma ir nieko negaila, kad tik tie kilnūs troškimai, šventi pasiryžimai būtų įgyvendinti! Tuomet užmirštame ir save, savo pilką, niūrų gyvenimą, mes jaučiamės pakilę virš savęs, gyvename daug aukštesnį, malonesnį gyvenimą. Tada ir-amžinoji palaima nužengia į mus, ir dangus pasirodo čia pat... Trumpai sakant, mes jau, atrodo, nesame tie, kuriais pirmiau buvome ir esame pasotinti tuo, ko seniai troškome.

Deja! Baigiasi kalbos, nutyla iškaltinigi oratoriai, dingsta jie iš mūsų akių ir širdžių, tada, tarsi grįžę iš sapnų pasaulio vėl į kasdieninį gyvenimą, jaučiamės apvilkti, visi tie įkvėpimai pasirodo, kad ir geri, net būtini, bet neįgyvendinami ir tt. Žodžių, mes grįžtame į kasdieniškumą, gyvenimo pilkumą, aukodami jai tuos šventus pasiryžimus ir jų realizavimo planus. Gaila, bet dažnai taip yra ir bus, jei mes tik klausysime kalbų, o ne sveikai galvosime, norėsime tai įgyvendinti, bet nesistengsime to padaryti.

Panašiai ir šiuo kenčiančiu Kristumi. Mes daug apie jį kalbėjome, mąstėme. Lydėjome jį jautria širdimi ir meile net iki Kalvarijos kalno. Buvome ir šalia Nukryžiuotojo... Troškome, kad patį nukryžiuota Meilę į mus kalbėtų, mus stiprintų ir gaivintų. Tada mes jau galėjome su šv. Petru drąsiai tvirtinti: "Nors ir visi pasipiktintų tavimi, tačiau ne aš" (Mork. 14, 31), nors ir mirti dėl tavęs reiktų, tačiau tavęs, Viešpatie, niekuomet neapleisčiau.

Bet sakysimė, grįžę nuo Kalvarijos kalno namo, kai nematysime to Nukryžiuotojo, negirdėsime daugiau nei jo, nei kunigo žodžių: ar ir tada mes tais šventais pasiryžimais liepsnosime, skaidrinsime gyvenimą, gražinsime jo prarastą gyvybę—Kristų?!

Todėl, malonūs tikintieji, kad nebūtume nustebinti gyvenimo smūgių ir neprarastume tuos šventus gavėnijos pasiryžimus, nesukubėkime taip greit nuo Kalvarijos kalno, pasilikime dar prie Nukryžiuotojo—geriau jį pažinkime, kad galėtume jį tinkamai mylėti ir juomi gyventi. Tik pilname pažinime gimsta tikroji meilė, o meilėje gyvenimas. Pažinti Nukryžiuotąjį ir jo nemylėti—neįmanoma!

Taigi, dabar klausime ne jausmais, kurie greitai perdega, bet sveiku protu ir ryžtingu nuosirdumu, kaip pažinti Kristų, kitaip sakant: kas yra šventasis kryžius, kokia jo reikšmė mūsų gyvenimui?

1. Sv. Kryžiaus Supratimas

Seniau, dar prieš Kristų, kryžius buvo visai kitaip suprantamas, negu po jo mirties. Tada kryžius buvo paniekos, baisaus prašikaltimo ir gėdos ženklas. Bet kada tas paniekos kryžius, pašvęstas švenčiausiu krauju, pirmą kartą atstojė žemės viduryje, kaip antras gyvybės medis rojuje, tada kryžius tapo ne paniekos, gėdos ir mirties ženklas, bet garbės, didvyriškumo ir išganymo ženklas.

a) Kryžius—garbės ir didvyriškumo ženklas.

"Kaip iš visų Dievo Sūnaus darbų ir aukų kryžius daugiausia pagerbė dangiškąjį Tėvą, taip ir iš visų mūsų darbų ir aukų kryžius labiausia pagerbė Dievą" (Vysk. J. Pelčaras). Argi gali būti mums kas nors garbingesnio už tai, kuo Aukščiausiam suteikiama garbė? Kryžiumi gerbdami Dievą, labiausiai pagarbiname ir save, nes kryžius reikalauja kilnios, didvyriškos sielos.

Tą labai gerai suprato ir senovės kilniai dvasiai žmonės, tikrieji dvasios galiūnai, riteriai ir kankiniai. Riteriai, žygiuodami išvaduoti šventosios žemės iš netikėlių rankų, visuomet turėdavo kryžiaus ženklą ant skydo ir šalmo. Tai buvo jų garbės ir kovos stiprybės ženklas. Vardan kryžiaus jiems jokia žygia, jokia kova ir auka nebuvo baimė. Kryžius—tai riterio (kūnaus, doro žmogaus) garbės ir didvyriškumo ženklas.

Kankiniai, prieš eidami į nužudymo areną, drąsiai žėgnodavosi, nes jie čia jaučė ne tik garbę, didvyriškumą, bet ir dvasinę stiprybę, palaimą.

b) Kryžius—tobulumo ženklas. "Kryžius apvalo ir tobulina sielą, nes, iš vienos pusės, naikina joje blogus prisiršimus. Jis yra lyg peilis, kuriuo dangiškas Daržininkas nupiausto kenksmingas atžalas, arba ugnis, kuri nudegina sielos rūdis. Iš kitos pusės (kryžius—T. Z.), kelia ir tvirtina sieloje Dievo meilę ir malonės pagalba permaitina ją sieloje". Tikroji meilė padaro sielą visai kitą, suteikdama jai naują gyvenimą, daug tobulesnį, šventesnį. Ten, kur meilė viešpatauja, ten plačiausia dirva tobulybei. Kryžius žmogaus gyvenime, jei jis yra kantriai nešamas, yra didžiausias meilės ir tuo pačiu sielos tobulumo įrodymas. Kryžius, "kantriai iškęs kentėjimai—tai tikriausias būdas sielos pašventimui". Taip, kryžius—tobulumo ženklas.

c) Kryžius—amžinos palaimos ženklas. Ne kiekvienam kryžius yra amžinosios palaimos ženklas. Jis gali ir kartais yra prakeikimo dekretas, pav., gerasis ir blogasis žmogūdydis: vienam nukryžiuotam—Dizmui kryžius buvo amžinosios pergalės ir palaimos ženklas, nes jis kantriai priėmė kryžiaus kančias. Tuo tarpu antrasis žmogūdydis—Gezmas kryžiuje rado amžiną pasmerkimą, nes jis kryžių keikė ir jo nepripažino. Taigi kryžius yra amžinosios palaimos ženklas tik tam, kuris myli savo kasdieninį kryžių ir kantriai jį neša visą savo gyvenimą.

2. Sv. Kryžiaus Reikšmė Mūsų Gyvenimui

Iš to, kas pasakytą apie kryžių, savaimė darosi aišku, kokia jo reikšmė mūsų laimėjimui ir anapus karsto amžinajam gyvenimui.

a) Kryžius įvairių malonių šaltinis. Mylintieji kryžių visų pirma mokosi meilės, kantrumo, nusizeminimo, didvyriškumo ir meilės tiesai. Kristus, atsimename, buvo tardomas ir teisiamas, nes jis drįso pasakyti tiesą. Ir pagaliau mirė už tiesą, nes mylėjo paklydusį artimą. Tai iš Jėzaus, matėme, reikalavo daug aukos, kantrumo, nusizeminimo, bet kartu ir didvyriškumo.

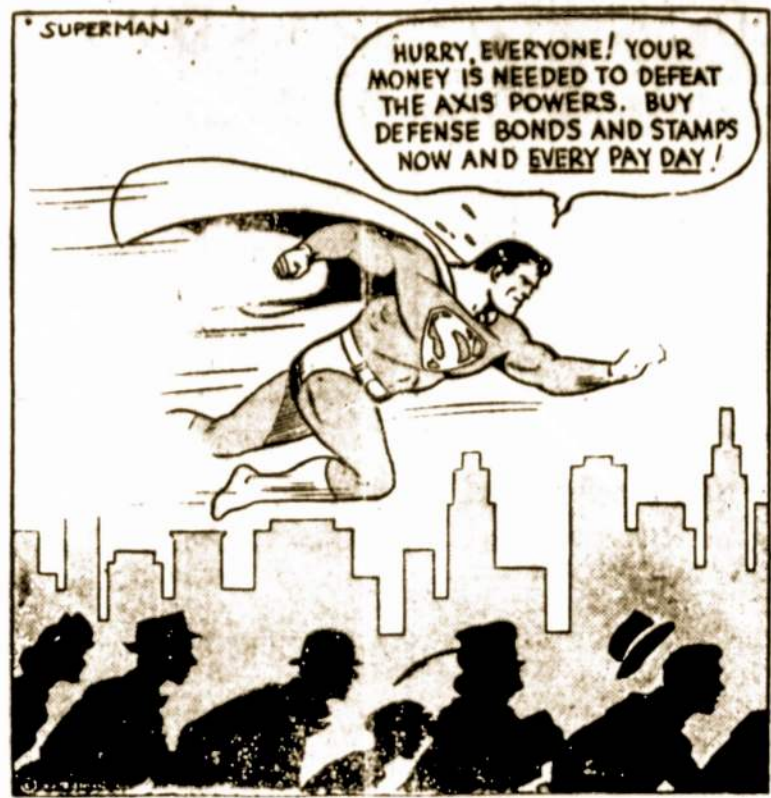
Be to, kryžius duoda jėgų, nes na! inaneikalinga jautrumą, iš kurio gema sielos išleptimas, išžižimas, apvalydamas ir stiprinamas valią. Todėl, kas myli tą pergalės ženklą—kryžių, tas visuomet pakankamai turės jėgų ir energijos gyvenimo kovoje. Gyvenimas, juk tai kova!

Kryžius duoda mums ramybės, nes po audros dažnai esti giedra, o po kančių džiaugsmas, sielos pasitenkinimas, ramumas. Be to, kentėjimuose dingsta savi-meilė, puikybė, užleisdamos vietą artimo meilei, nuolankumui, sielos giedrumui. Tokio žmogaus sieloje visuomet viešpataus džiaugsmas ir ramybė, nes jo sąžinę nušvarino kryžiaus meilė.

Kryžius duoda džiaugsmo ir stiprybės kentėjimuose ne dėl to, kad patys kentėjimai būtų mūsų sugedusiai prigimčiai malonūs, bet dėl to, kad kenčiančius su Kristumi Dievas visuomet laimina ir teikia jiems dvasinio džiaugsmo.

Kryžius mums duoda ne tik dvasinių, bet ir laikinių malonių, pav., kentėjimuose stiprėja valia, bręsta charakteris, įgauname pasitikėjimo savimi ir tt. Trumpai sakant, nors kryžius ir yra gyvenimo našta, kartais ir labai ji yra sunki, bet ta našta yra tokia, kuri mūs neslėgia, bet kelia aukštyn, aukštyn virš dvasinio purvo į giedresnį, jaukesnį gyvenimą. Paukščiui sparnai irgi našta, bet nukirsk juos!..

b) Kryžius išganymo užtikrintojas, nes jis mus daro panašiais į "išrinktųjų Pirmgimčių, kuris per kryžių įėjo į garbę ir leidžia mums dalyvauti toje garbėje." Todėl su vyskupu J. Pelčaru variant, "jei nori priklausyti prie išrinktųjų skaičiaus, turi priklausyti prie kenčiančiųjų skaičiaus. Jei nori nešioti garbės vainiką, nešioti pirmą erškėčių vainiką. Juo aštresni bus spygliai, tuo labiau žibės rūbai ir (garbės—T. Z.) vainikas." Sv. Povilas apaštalas sako: "Mūsų vargas, kurs yra trumpas ir lengvas, gamina mumyse kilniausią, amžiną, visa perviršijančią garbę" (2 Kor. 4, 17).

RUSIJOS STRATEGINĖS SIENOS

Šių metų kovo 9 dienos numeryje "Life" žurnalas paskelbė naujo Anglijos Ministrų Kabineto p. Cripps nuomonę Sovietų Rusijos sienų klausimu:

"Po paskutinio karo ir rusų revoliucijos, kurią sekė karą laimėjusių valstybių mėginimai nugalėti bolševikų valdžią ir grąžinti "Baltąją" Rusijos valdžią, buvo padaryta daug Rusijos teritorijos sumažinimų. Kas buvo skaitoma saugu caristinei Rusijai valdyti, pasidarė nesaugu jį įpėdiniui rankose. Suomija tapo laisva šalis; iš Baltijos (valstybių) buvo sukurtos trys mažos nepriklausomos šalys—Estija, Latvija ir Lietuva; Lenkija, kuri buvo atsityta kaip karalija, kariavo su Rusija ir praplėtė savo sienas jos sąskaiton, o Besarabija atiteko Rumunijai. Tie pakeitimai ne tik sumažino Sovietų Rusijos teritoriją, bet jie kartu buvo padaryti su tikslu tą šalį susilpninti strateginiais. Bolševizmo baimė įgijo praktiškų priemonių pavidalą sumažinti Sovietų Rusijos galybę."

"Nuo to laiko dabartinio pasaulinio karo pradžioje Sovietų vyriausybė mėgino atstatyti strategines savo sienas vakaruose prieš Vokietiją. Tai yra pasaulio ateities labui, kad tai buvo padaryta dar prieš vokiečių ataką, nes tie ankstyvesnieji sienos pratimai leido Sovietų Vyriausybei pasitraukti, neprarandant svarbių centrų, kaip Leningrado ir Maskvos. Jei vokiečiai būtų pradėję "blitzą" ant Suomijos, Estijos ir Lenkijos sienų, kokios egzistavo 1939 metais, tai yra beveik tikra, kad jie būtų nuėję toli už Leningrado, Maskvos, kol būtų buvę sustabdyti. Iš to yra nauda visoms prieš nacius kariujančioms tautoms, kad jie buvo sustadyti, nepasiekę šių didelių gamybos ir ryventojų centrų. Tas ne tik užtikrins nacizmo nugalėjimą, bet ir karą su rumpins."

"Kad Leningradą būtų galima apsaugoti, svarbu, kad rusai kontroliuotų Suomijos ilanką ir Baltijos krantus. Taip pat reikalinga, kad arti gyvenbiųjų Sovietų Rusijos centrų, neegzistuoju mažos valstybės, kurias priešas galėtų panaudoti kaip bazę puolimui. Tas reikiška, kad sprendžiant pagal strateginius padėties būtenybes, Sovietų vyriausybė turi reikalauti sienų, už kurias ji kariavo gindamasi nuo Vokietijos, būtent, 1941 metų birželio mėn. sienų. Galima įsivertinti yra rusu-lenkų siena, kuri, neabejotinai, buvo la-

kinio pobūdžio tada, kai karnaras tarp Vokietijos ir Rusijos prasidėjo ir kuri galutinai bus nusatyta tarp dviejų draugingų kraštų—Lenkijos ir Sovietų Sąjungos."

Iš savo pusės norime pastebėti, kad fakų tikrovė, kiek tai liečia Sovietų Rusijos gynyimą, kalba visai atvirkščiai. Rusijos gynyimas 1941 metų birželio mėnesį galėjo būti žymiai sekmingesnis, negu jis ištikrųjų buvo. Sovietų Rusijos užimti Baltijos kraštai kaip tik ir pasidarė nesaugūs dėl to, kad jie buvo okupuoti. Jėga vykdoma sovietizacija ir gyventojų deportacijos į Sibirą prisidėjo prie to, kad Lietuvos, Latvijos ir Estijos gyventojai sukilo ir pasunkino gynyimą. Visai kas kita būtų buvę, jei tie kraštai būtų palikti laisvi—jie būtų gynę savo teritoriją sąjungoje su Sovietų Rusija ir tuo būdu patarnavę bendram apsigynimui prieš agresorius. Net tokia Suomija veikiausia būtų šiandien demokratių pusėje, kur ji priklauso, jei ne tas nelaimingas 1939 metų incidentas.

Pastaciaus prieš tautų laisvę strateginių sienų principą, vargiai kur bėrasime tautą, kuri nebūtų kam nors reikalinga "strateginių sienų pagerinimui". Jei be Baltijos valstybių pridėti Rusijai Svedija ir Norvegija, jos strateginės sienos dar labiau pagėrėtų, bet pridėjus dar Danijai, nepalyginamai sienos pagerinamos, ir taip be galo. Kaip matome, strateginių sienų gerinimo principas tarptautiniuose santykiuose neturi ribos ir todėl jis joku būdu negali atstoti tautų laisvės ir apsisprendimo teisės principų, kaip tą garantuoja Atlanto Carteris.

LGKSB

BOLSEVIKAI SUZALOJO GALVIJŲ ŪKĮ

Per Kauno radiją buvo perskaityta apžvalga apie žalą, kurią bolševikai padarė Lietuvos galvijų ūkiui. Nors raudonieji pašėmininkavo Lietuvoje trumpą laiką, bet jie sunaikino daug raguočių. Pav., melžiamųjų karvių skaičius, juos išvijus, sumažėjo visu trečdaliu. Daugiau sunaikinta galvijų priegaulio, o veisliniai buliai beveik visai išnaikinti. Todėl, atstatant dabar veislinių galvijų ūkį, pirmuoliausia esą pasirūpinta veislinių buliais, kuriuos teke parinkti iš priegaulio. Mažiausia bolševikai suspėjo sunaikinti arklį. Kokią žalą vokiečiai daro Lietuvos ūkiui nekalbama.

BIBLIOGRAFIJA

"SV. PRANCISKAUS VARPĖLIS". 3 Nr. 1942 m. kovo mėn. XVIII metai. Pustl. 66-96. Leidžia TT. Pranciškoniai, 1532 Maggolia St., Pittsburgh, Pa. Prenumerata tik \$1.00 metams.

TT. Pranciškoniai Kretingoje turėjo didelę spaustuve, kuriai šias 3 dideles spausdinamasias mašinas buvo nupirkęs gerb. kun. Pr. J. Juras. Toje spaustuveje buvo spausdinamas tretininku nėnesinis organas "Pranciškony Pasaulis", kuris Lietuvoje ir Amerikoje susilaukė 18,000 skaitytojų. Be to, TT Pranciškony spaustuve spausdino įvairaus turinio knygu, kurias kasmet tiksliais egzempliorių skleidimo tarp lietuvių Lietuvoje ir kitose pasaulio dalyse.

Tačiau, birželio 15 diena, 1940 metais, Sovietų Rusijai klastinai okupavus Lietuvą, visi Lietuvos vienuolynai su visu inventoriu buvo rusų bolševikų ir mūšiškių išgamų komunistų konfiskuoti. Uždaryta ir visi katalikiški laikraščiai. TT. Pranciškoniai, kaip ir kiti vienuoliai, buvo išsklaidyti po visą Lietuvą, kitiems nasisekė pabėgti į užsienį, o nemažai ištremta į Sibirą.

Is pabėgėliu TT. Pranciškony Ameriką pirmasis atvažiavo Tevas Justinas Vaškys, paskui pribuvo Tevas Juvenalis Liauba, ir įsikūrė Pittsburgho vyskupijoje. Jie pradėjo išganingai misijonieriauti tarp lietuvių išeivių, tuo pačiu dėdami visas galimas pastangas per spaudą testti ir plėsti Sv. Pranciškaus Ordino reikšmę uždavini, naudą. Tuo tikslu praėjusių metų rudenį jie užsimojo ir toliau spausdinti "Pranciškony Pasaulį", bet nauju vardu būtent, "Sv. Pranciškaus Varpelį", kurį sumaniai redaguoja T. Justinas Vaškys.

Iki šiol iš po spaudos jau išėjo trys "Sv. Pranciškaus Varpelio" numeriai, kurių puslapiai paveiksluoti ir kupini gražiais pamokinančiais religiniais straipsniais—straipsneliais: taip pat telpa daug žinių iš Lietuvos ir vis pasaulio religinio gyvenimo. Ypač galingai šis trečiasis numeris: kovo mėnesį be galo turiningas ir taikomas kaip tik Gavėnios dienoms. Skaitytojams labai naudinga įsiskaityti žymaus rašytojo K. J. Prunskio straipsnį: "Mobilizacija tu, kurie myli Dievą ir žmones". S. M. Antonijos straipsnis "Jis davė mums Savo Kraujo" kreipia religinio susidomėjimo dvasios ligoniams sustiprėti dieviškuoju maistu Sv. Mišiose ir Sv. Komunijoje. Kun. J. J. Bogušas įdomiai gvildena Sv. Kazimiero Lietuvos Globėjo gyvenimą. K. Baras vaizdžiai dėsto, kaip geriau pažinti savo tikėjimą. T. Justinas Vaškys religiniai nušviečia Pranciškono kelį į mirtį T. Juvenalis Liaubos, Motinos Bonaventūros ir stud. P. Baltinio straipsneliai sužadina skaitytoją įsigilinti ir susikaupti.

Nors Sovietų Rusijos komunistų baisius siaubas sunaikino žmonių laisvę ir katalikų spaudą Lietuvoje, nors Vokietijos naciai neleidžia laisvai plėtotis spaudinamam lietuviškam žodžiui, bet mūsų išeiviai ir čia gimusių lietuvių laisvės ir Demokratijos tėvynėje gali naudotis visomis galimomis progomis. O mūsų troškimas, kad "Sv. Pranciškaus Varpelis" kuo plačiausiai pasisklystų tarp lietuvių po visą plačiąją pasaulį ir skleistų Asyzius Serafo meilę ir taiką visam pasauliui, tuo pačiu jungtų pačių lietuvių katalikų šeimoms Svente Pranciškaus dvasioje, jas sustiprintų ir suorganizuotų, kad savo laikui ir vėl grįžti į nepriklausomą Lietuvą ir dar uoliau dirbti Dievui ir Tėvynei.

A. T. (Samata)

JAUCIATES BLOGAI?

Tikrai Palengvinamo Sauso Suro Moderniuku, Svelmu Būdu Kuomet kankinatė vidurių užkietėjimą—Jarnos nevelkios—skauda galvą, nėra energijos, palengvinkite sau suo moderniuku būdu—krumtykite FEEN-A MINT. Si skoninga vidurius išsuojanti krantomą guma pagolbės švelniai, bet tikrai, išvalyti vidurius. Milioni žmonių naudojami FEEN-A MINT. Pakramtykit FEEN-A MINT einant gulū—skanti rytis tikrai jusite palengvinimą ir vėl jausitės puikiai. Visai šeimai pakelia kamuoją tik

PATVARKYMAI DEL SUSISIEKIMO PASTU SU PRIEŠŲ ŠALIMIS

Patvarkymui siuntimui asmeninių pranešimų Vokietijos, Italijos, Japonijos ir kitų priešokupuotų šalių gyventojams jau išduoti Raudonojo Kryžiaus, kuri yra vienintelė organizacija Cenzūros Ofiso pripažinta apsidirbti su tokiu pastu.

Patvarkymai sekanti: Laiški nebus priimami Raštams reikia vartoti Raudonojo Kryžiaus formas, kurias Raudonojo Kryžiaus skyriai pristato.

Pranešimai turi būti asmeninio turinio. Anglų kalboje ir ne daugiau 25 žodžių. Kur svetima kalba vartojama, vertimas privo būti prisegtas.

Negalima vartoti sutrumpinimų, pravardžiavimų, skrupinių arba kokesių vieton paprastų nurodymų, arba aprašymo asmens, firmos, ar vietos ir tt.

Negalima minėti nei politinių nei militarinis dalykus, apsigynimo medžiagas, apie laisvę ir orą žinias.

Prie amunicijos arba kito valdiško darbo dirbantieji asmenys negali tą minėti laiškuose ir užsienį.

Negalima minėti nei geografiškų vardu nei biznio reikalų.

Formos, kurios jau išsiųstos į 3,700 Raudonojo Kryžiaus skyrių, per visą šalį, yra triplikatoj. Užpakaly pirmos blankos yra vietos sugrąžintam atsakymui.

Reikia iš anksto išgauti iš Cenzorios, Washingtono, leidimus siųsti užsienin biznio dokumentus, įgaliojimus arba kitas legales popieras. FLIS

SVETIMŲ KALBŲ RADIO PROGRAMOS

Du šimtai radio stočių Jungt. Valstybėse siuntė programą 29 svetimos kalbose naudodamas 6,776 valandas per 30 dienų laiko tuoj po atakų prieš Perly Uostą, sako Federal Communications Commission ištyrinėjimas.

Pirmoji vietoj randame italų, lenkus ir ispanus. Šioje šalyje programos japonų kalboje dingo su pirmą karo diena. Komisijos ištyrinėjimas parodo, kad palyginus su 30 dienų laiku prieš gruodžio 7 d. vokiečių kalboje programos nupuoė 87 valandas į 30 dienų po tos dienos, kuomet italų kalba programos pasidau-gino 23 valandomis.

Stotys, kurios duoda svetimų kalbų programas, randasi vietoje su daug svetimšalių gyventojų. Nuo karo pradžios ir po visokios priežiūra, stotys, kurios duoda svetimų kalbų programas, pačios saugoja jas nuo priešvalstybinės propagandos, raportuoja FFC.

Dauguma svetimų kalbų programų pavesta Jungt. Tautų karo pastangoms ir įvairios daldžios agentūros vartoja šaltinį painformuoti ir įtraukti paramą mūsų svetimšalių į demokratijos kovą. FLIS

Malonūs tikintieji, štai kas yra kryžius Dievui padedant, drąsiai su juo eikime per gyvenimą, nežūrint audrų nei vėtrų, nes kryžiuje mūsų garbė, pergalė ir amžnybės užtikrinimas! Todėl nors tas kryžius kartais atrodo per sunkus, toliau nepanešamas, tačiau nenusiminkime, nemeskime jo nuo pečių, be-

Vertė Piel. J. Laukaitis

THE QUESTION BOX

REV. A. J. S. & G. A. A. (Permission Extension Magazine)

My husband and I were baptized and raised as Catholics but, at an early age, we fell away from the Church. Our marriage took place before a minister. We wish to have our children baptized as Catholics.—Mink.

If neither you nor your husband had contracted a previous marriage and if no other impediment exists, your marriage can be sanctified in the Church and you can be reconciled to the Faith from which you have been so long separated. If this is done, it is certain that your pastor will be only too glad to baptize your children. Do not hesitate to attend to this matter immediately. You can be sure of sympathetic treatment. In the event that your marriage cannot be sanctified, the priest will give or withhold baptism according to his judgment as to the presence of guarantees to insure the Catholic training of the children.

Several months ago my sister was married before a justice of the peace to a Protestant who was previously married and divorced. They wish to be married in the Church. Is this possible?—Ill.

As a Catholic the attempted marriage of your sister, contrary to the requirements of the Church, is invalid and she has been guilty of a serious sin and cannot receive the Sacraments as long as she remains in this state. She can be correctly married to this man only if his previous marriage can be proved to have been invalid. If there is any reason to think that this former marriage was not a true union, let her present the matter either to her local pastor or to the chancery office of the diocese.

My only daughter, after receiving a fine Catholic education, intends to marry a Protestant. He is willing to make the promise required by the Church, but a mixed marriage to me is a tragedy. I feel that I cannot in any way countenance, even by my presence, such a marriage. I am unalterably opposed to a mixed marriage, not only from principle but because I have seen the adverse effects in my own family.—Md.

Your distress at the danger, which threatens the child you love so much, and for whom you entertained high hopes, is understandable. When a priest deplures mixed marriages, he may be thought to speak, in some measure, because of his position. As a lay person, your concurrence should convince others of the reality of the objections that are made.

In this affair, as in all others including a free choice, there is no simple recipe for a correction. You may continue your

opposition, but you should never lose sight of your objectives which are (1) to prevent your daughter entering a mixed marriage, and (2) if this cannot be done, to eliminate or lessen the factors that make a mixed marriage undesirable. Therefore, abstain from harshness and bitterness that will alienate your daughter or provoke a vengeful mind in her fiancé. Do not let personal pique, disappointment or prejudice dictate your actions, but explain your attitude as based on principle and directly concerned with their welfare. If the marriage takes place, do not absent yourself. Your daughter may need, in greater measure, the love and guidance of her mother. Do not make such recourse too difficult or impossible.

LIFE POLICIES PAY NEARLY SEVEN MILLION DAILY

American families received an average of \$6,918,000 per day in 1941 from their life insurance policies, total payments to policyholders and beneficiaries amounting to \$2,525,222,000, it is reported by the Institute of Life Insurance.

Death benefits topped the billion dollar mark for the first time in history, amounting to \$1,009,636,000. Of this \$735,306,000 was paid under ordinary life policies; \$112,015,000 was under group insurance certificates; and \$162,315,000 was under industrial insurance policies.

"This increasing flow of benefit payments from life insurance is of greater importance today than ever", Holgar J. Johnson, president of the Institute, said in announcing the year's figures. "With every energy of the nation concentrated on the war effort, it is important that the economic security of every family be kept at the maximum and that every possible drain on public finance be reduced to the minimum. These life insurance benefits contribute to this by providing money for those families struck by misfortune and who, in many cases, would have to receive public help, had they not planned their own security through life insurance."

Payments to living policyholders in 1941 totaled \$1,515,586,000. Of this, \$260,257,000 was paid to owners of endowment policies who had completed all payments and were entitled to the results of their previous years of thrift. Ordinary, matured endowments accounted for \$178,348,000 and industrial matured endowments for \$81,900,000.

(Reprint from The Fraternal Monitor, March, 1942).

Petronelė Lamsargienė Užlaikau visokių valstų nuo toliu, žinoduoju (ronuatu) kojų ir nuo kau-ly gėlimo. Taiigi turu Galings Gydymo Montj nuo Reumatizmo. Kurie tarite kokius nerovėjimus, kreipkildu, duosiu gerą patarimą ir būsit patenkinti. PET. LAMSARGIENE 1814 S. Water St., Philadelphia, Pa.

ANGLISKAI LIETUVISKAS ŽODYNELIS

Surinktį visi reikalingiausi žodžiai, kuriuos išmokus lengvai galima angliskai susikalbėti. Žodynelis turi arti pustrėčio šimto puslapių, pailgo formato, parankus neiotis kišeninij ir kiekvienam reikite naudotis.

Kaina 1 Doleris

"GARSAS", P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

BALTIC AMERICAN SOCIETY CELEBRATED WASHINGTON'S BIRTHDAY ANNIVERSARY AND BALTIC STATES DAY

WASHINGTON, D. C.—The following radio program of The Baltic American Society of Washington, D. C. in celebration of George Washington's Birthday and Baltic States Day was broadcast over Station WINX on Sunday, February 22, 1942, from 8:30 to 9:00 P. M.

Announcer: May I present Dr. Ellis Haworth, president of the Baltic American Society of Washington, D. C.

Dr. Haworth: The Baltic American Society of Washington takes pleasure in presenting for your entertainment this evening a musical program in joint commemoration of George Washington's Birthday and Baltic States Day. This Society is organized for the purpose of bringing into fellowship persons residing in Washington and vicinity who are of Estonian, Finnish, Latvian and Lithuanian extractions and other persons interested in the Baltic Peoples; to promote a deeper appreciation and understanding of American ideals; to acquaint its members with the achievements, progress and aspirations of the Baltic peoples; and to stimulate an appreciation of the Baltic languages, customs and cultures.

In the pursuance of these purposes the Society presents this evening two artists of Baltic extractions:

Miss Margaret Digrys, concert violinist, of New York City, is a graduate of New York University. She has held for several years a New York Philharmonic Symphony Society scholarship and has played with the Philharmonic Symphony String Ensemble and with the National Orchestral Association.

Miss Christine Charnstrom is a local pianist, a graduate of the Central High School and a pupil of Dr. Glenn Dillard Gunn. She has played as soloist with the Navy Band Symphony Orchestra and has appeared in several recitals, her most recent being last Friday night at Pierce Hall, where she won many plaudits for her fine performance.

Musical numbers by Miss Digrys, violinist and Miss Christian Charnstrom, accompanist, now follow:

- 1. Lithuanian folk song: "Plaukia Sau Laivelis".
- 2. Schubert's "Serenade".
- 3. Rehfeld's "Spanish Dance".

Announcer: Dr. Haworth. Dr. Haworth: It may seem somewhat unusual to you to celebrate Baltic States Day, that is, the Independence Day of the Baltic States, when three of the four states no longer exist. But there is a good reason. The Baltic peoples are not Slavs nor Germans, but separate racial groups with their own languages. They have a rich historic past and in the Middle Ages exercised dominion over a great part of Central Europe. With the growth of Russia and modern Germany their influence waned and for several hundred years they were subject provinces of the Russian Empire. Following World War I they again became independent states and in the short period between November, 1918, and February, 1919, the governments of Estonia, Finland, Latvia and Lithuania were recognized. For about 21 years they maintained their independence and were becoming increasingly prosperous. Many of their institutions and much of their programs for economic rehabilitation were based upon American principles. Thus it is especially fitting that we should celebrate their Independence Days along with our celebration of Washington's Birthday.

Shortly before Russia's war against Finland began, the other three Baltic republics were brought under Russian control and remained there until the German invasion of Russia last summer. Since that time their territories have been occupied by German troops. Governmental offices have been set up in England and the United States and these are at present recognized as the proper government agencies for the Baltic States; exclusive of Finland, which has still managed to maintain to a certain degree, at least, its territorial integrity. The geographic location of the Baltic States and their economic resources make the regions desired by both Russia and Germany. Regardless of the ultimate outcome of the present war, there are sure to be great obstacles interposed to their efforts to regain independence. Thus, what will become of the Baltic States eventually, only the future can say. Under these circumstances, the activities of such a society as the Baltic Society of Washington become increasingly significant. To help to uphold the morale of the Baltic peoples, to carry on their traditions and customs, to help their friends abroad to be ready at the proper time to reconstitute these republics, is a worthy field of endeavor.

Musical numbers by Miss Charnstrom follow:

- 1. "Prelude in F Major" by Chopin.
- 2. "Irish Washerwoman" by Sowerby.
- 3. "The Little Paper Doll" by Villa-Lobos.
- 4. "Brazilian Dance", by Guarneri.

Musical numbers by Miss Digrys and Miss Charnstrom follow:

- 1. "Dul Dul Dūlele".
- 2. "Gavotte" — Cassec.
- 3. "Plaukia Sau Laivelis" — Sign Off.

The Baltic American Society of Washington, D. C., celebrated George Washington's Birthday anniversary and Baltic States Day jointly on Monday, Feb. 23rd at 8 P. M. at the International Student House, 1708 N. H. Ave. N. W. There was a large attendance and among those present were Mme. Povilas Zadeikis and daughter and the secretaries of the Lithuanian and Latvian Legations. There were some short talks given by the president, Dr. Ellis Haworth, as well as by number of the prominent persons in attendance followed by some entertainment and dancing until it was time for President Roosevelt to deliver his radio talk to the nation when all gathered around to hear his talk.

L. J. Esūnas

Reguliariai pirkdami Ap-saugos Taupymo Bonus ir Zenklelius jūs paremsite Ap-saugos programą ir tuo pa-čiu laiku padėsite sau ir sa-vo šeimynai.

Seimininkės! Jeigu Jūs Norite Gaminėti Geras Valgius, Gėrimus ir Gerai Šeiminkauti, Išigykite Knygą VALGIŲ GAMINIMAS IR NAMŲ PRIZIŲREJIMAS

Sioj knygoj yra nurodymai, kaip pagaminti visokias sriubas, mėsas, daržoves, kiaušinienes, pyragus ir pyragaitius, pajus ir pudingus, žuvis, duonas, konservus, prešervus, paukštienas, prieskonius; kaip pagaminti vyną ir midų; ir kiti naudingi patariskimai.

Kaina Vienas Doleris

Kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJA,

P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

SMILES

With pen and apple in the hands.

The "Apple Peelings" (section) in "Appleland News" are good—because all vitamins of the apple are directly underneath the skin.

Yes—apples were the cause of illness!—A huge box of apples fell from a truck and injured a laborer's leg... Be careful!—In the laborer's recovery, a big role was played by the apples in his diet...)

From "Success tips": "Don't spoil what is left from spoiling!"—Said a man just after marriage—meaning the rest of his life... "We mean—don't spoil the apple when eating; don't peel away all the vitamins.

The word "apple" has a common root in many languages. Apfel—in German, Yablako—in Russian, Yabka—in Polish O-buolys—in Lithuanian, Apuols—in Latvian, etc.—It looks that very long ago someone potential set the apple rolling through the nations of the world...

For exercise of the facial muscles try a crab apple!—Its sourness causes such a frowning that no beautician or masseuse could achieve such "movements" on the whole face at once...

Roman Beauty—beauty which you follow (—you do not know what is inside) Delicious—a wife (—sweet and flavored, but not too attractive), crab apple—mother-in-law of course.

Even some worms are intelligent about apples—They live in the apple. (Who told them about the importance of the apple in one's diet?)

A devil wanted to spoil the delight in the life of man and had worms live in apples. God sent his angel to advise man not to use the apples with holes in them; so the devil only added delight for pigs—as they, without paying any attention to the worms, happily eat the spoiled apples...

The apple is a scientist. The apple taught a man by the name of Newton that the earth attracts all objects to it. (—Poor human-kind!—A humble apple was compelled to remind them of this truth through the long ages—and all men, until Newton came, were so dumb!)

A man passing under an apple tree, was reminded of the benefits of that fruit by an apple bumping into his head, of course. (It is doubtful if the man took this advice at the very first bump... We know well over dumb nature!...). Arėjas Vieksūkas

KUN. J. KIDYKO, S. J. MARSRUTAS

Tėvas J. KIDYKAS, S. J., prašo paremti malda Gavėnios darbus šiose parapijose: Kovo 23—29 d Lowell, Mass. Kovo 30—bal. 5 d. Sv. Andriejaus par. Philadelphia, Pa.

LET'S TRY AND BE SANE ABOUT WAGING A WAR

Looked at strictly from the standpoint of intelligence, wisdom and logical analysis, war is silly, futile and indefensible. Fighting between nations is just as useless, just as nonsensical as between two men who have disagreed. However, men have fought since the dawn of time when Oog beat up Uug to obtain possession of the shaggy-haired daughter of Ulug. The intensity of feeling has been the same. The only difference is in the weapons used.

Certain well-meaning people are now proposing that, despite the fact that we are at war, we should not "hate" our enemies. We looked up Webster's definition of the word "hate". Here it is: "To feel an aversion for, to dislike intensely, to detest." While Japan's ambassadors were smilingly professing a great and honorable desire for peace, that country's navy and air force treacherously, without warning—yes, without the common decency of a declaration of hostilities—attacked Pearl Harbor. They sank our ships and machine-gunned men, women and children—many of them non-combatants—who believed they were under the protection of the American flag.

Do these advocates of abolishing hate think that red-blooded Americans will not forever dislike an intensely detest the Japanese war forces responsible for this massacre? Do these people think that we are spending billions for the most modern machinery of mass slaughter, in training men to operate this machinery, and that there will be no hate in their hearts when they turn it loose on the enemy?

Perhaps these good people believe that our soldiers are going through all this strenuous training at \$21 a month just for the privilege of chastising these naughty nations, but with love in their hearts! They apparently feel that our soldiers should approach the enemy not unlike the old-time Dad when he took Johnny out in the woodshed. Preliminary to a tanning, he is supposed to have remarked: "Remember, Johnny, this hurts me more than it does you."

The time to talk about abolishing hate is before a conflict, not after it is well underway. Firemen don't sit down and discuss how a fire could have been prevented while the blaze is raging. Nor do they hold an academic discussion of their emotions while they are fighting a fire. If they did not intensely dislike that fire they would probably play a garden hose on it so as to extinguish it gently.

There is really no excuse in these perilous times for such empty-headed, milk-toast, pusillanimous, wishful thinking. If you want to argue from strictly religious grounds, consider the

story of Sergeant York. According to the movie version, this Tennessee mountain man had "got religion" just preceding the draft for World War No. 1. He had gleaned from his Bible reading that it was wicked for man to kill his fellowmen. He had love in his heart for all mankind. He went up on the side of a mountain and spent the night wrestling with his conscience, as he put it, to "talk with God". The wind blew a page of his Bible over to a chapter which read: "Render unto Caesar the things that are Caesar's; unto God the things that are God's."

This convinced him that it was right and just to kill in defense of one's country. He went "over the top" and brought back 132 prisoners. How did he do it? By putting fear in those prisoners' hearts by killing a godly number of their companions. He was given the highest honors withing the power of his country to bestow.

You can't conquer a mad dog with love, and if you use the brains God gave you, you will not attempt it.

(Reprint from The Fraternal Monitor, March, 1942).

LITHUANIAN UNITS TO FURNISH ROOM AT SAINT MARY'S

Waterbury, Conn. — Waterbury Lithuanians will furnish a room in the new north wing of St. Mary's hospital. Contributions for the room will be furnished by the 35 Lithuanian organizations in the city.

A committee has been named, titled St. Mary's Hospital Lithuanian Room committee. Officers are: President, Albert Bronsky; vice-president, Ernest Mazaika; secretary, Dr. M. J. Colney; financial secretary, Mrs. Thomas Matas; treasurer, John Klika; trustees, Jacob Tretockas, Mrs. J. K. Zemans and Mrs. Stanley Lucas

FIRST AID COURSE CONCLUDES

Waterbury, Conn. — The first aid class under the direction of Dr. Charles Williams sponsored by the Lithuanian Legion and auxiliary for the past 10 weeks at the Legion hall came to a close last week and the members will now take an advanced course.

In appreciation of his work, Mr. Williams was honored at a surprise party recently by the class and was presented a brief case. Mrs. Margaret Bebrin, president of the auxiliary, made the presentation. A buffet luncheon was served.

"MOTERŲ DIRVA." ALRK Moterų Sąjungos mėnesinis žurnalas, 2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill. Metams \$2.00.

LITTLE MARY MIXUP. BY E. M. BRINKERHOFF

VIETINĖS ŽINIOS

SVARBUS LRKSA 4-TOS APSKRITIES SUSIRINKIMAS

Svarbus priešėiminis 4-tos apskritys kuopų atstovų susirinkimas įvyks sekmadienį, kovo 29-tą. Šv. Trejybės parapijos svetainėje, South ir Meade Sts., Wilkes-Barre.

Pradžią 2 P. M.

Dienotvarkėje 53-jo seimo teikimai (delegatų kelionė), vasariniai išvažiavimai ir kiti reikalai.

Visų kuopų atstovai teiksitis dalyvauti susirinkime.

Pr. Jurevičius, pirmin.
P. V. Zdanavičius, sekret.

Kas paruošė porą konstitucinių pasiūlymų, kuriuos susirinkimas vienbalsiai užgėrė.

LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBO VEIKLA

Sausio mėnesį, 1942 m., Kingstono Lietuvių Piliečių Klubas susirinkime išrinkta valdyba. Šeštąs toks: pirm.—Ant. Matulevičius, vice pirm. J. Jonavičius, išdin.—Ant. Antanynas, raštin.—Juozas Gibavičius, izdo globėjai — J. Masonis ir J. Demkoskis.

Valdyba ragina ir kviečia kuo daugiau lietuvių piliečių prie šio klubo priklausyti ir vienybėje dirbuotis. Žinote, klubas daug reikiama ir daug gali nuveikti, tik reikia vienybės.

Pirm. A. Matulevičius kviečia buvusius narius grįžti atgal ir traukti naujus narius. Tada klubas padidės ir parodys didesnę veikimą.

Liet. P. Klubas susirinkimas bus Nekalto Prasidėjimo Šv. P. Marijos bažnytinėje svetainėje (antrame kambary) pirmą valandą popiet. Bendrai klubo susirinkimai įvyksta paskutinį mėnesio sekmadienį.

Valdyba kviečia didinti klubo narius.

Ant. Matulevičius, pirm.
Juozas Gibavičius, raštin.

UZDRAUDĖ BINGO ZAIDIMUS

Wilkes-Barre miesto majoras N. Loveland uždraudė bingo žaidimus. Majoras pasirengęs akciją toliau vartoti, kad bingo žaidimai būtų uždrausti ir gretimuose miesteliuose ir buruose. Tuo reikalu jis ketina atsikreipti į apskritys gynėją Leon Schwartz.

Vieni majoro akciją sutiko palaikyti, kiti ją kritikuoja.

Bingo uždraudimo klausimas darosi aktualus ir kituose miestuose ir miesteliuose.

KINGSTON

IS LRKSA 1-MOS KUOPOS SUSIRINKIMO

Pereitą sekmadienį, kovo 15-tą, 1-ji kuopa turėjo reguliarį mėnesinį susirinkimą Šv. Marijos parapijos svetainėje.

Pereitą susirinkimo protokolai priimtas, kaip skaitytas.

Pereitą susirinkimą išrinkta kuopos parengimo komisija—lg. Poškevičius, Juozas Leškauskas ir Jurgis Kadžiūsis—išdavė raportus. Jie nurodė, kad šiuo laiku sunku ką nors geresnio surengti, kad pritraukti publiką ir turėti pelno. Palikta komisijai toliau planuoti, gal pavyks sudaryti kokią programą ir surengti vakarą.

Seimui įnešimų komisija—M. Zujus, V. Leliokas ir J. Leškauskas.

UZDRAUDĖ BINGO ZAIDIMUS

Wilkes-Barre miesto majoras N. Loveland uždraudė bingo žaidimus. Majoras pasirengęs akciją toliau vartoti, kad bingo žaidimai būtų uždrausti ir gretimuose miesteliuose ir buruose. Tuo reikalu jis ketina atsikreipti į apskritys gynėją Leon Schwartz.

Vieni majoro akciją sutiko palaikyti, kiti ją kritikuoja.

Bingo uždraudimo klausimas darosi aktualus ir kituose miestuose ir miesteliuose.

KINGSTON

IS LRKSA 1-MOS KUOPOS SUSIRINKIMO

Pereitą sekmadienį, kovo 15-tą, 1-ji kuopa turėjo reguliarį mėnesinį susirinkimą Šv. Marijos parapijos svetainėje.

Pereitą susirinkimo protokolai priimtas, kaip skaitytas.

Pereitą susirinkimą išrinkta kuopos parengimo komisija—lg. Poškevičius, Juozas Leškauskas ir Jurgis Kadžiūsis—išdavė raportus. Jie nurodė, kad šiuo laiku sunku ką nors geresnio surengti, kad pritraukti publiką ir turėti pelno. Palikta komisijai toliau planuoti, gal pavyks sudaryti kokią programą ir surengti vakarą.

Seimui įnešimų komisija—M. Zujus, V. Leliokas ir J. Leškauskas.

NOVENA STEBOKLINGOJO MEDALIKĖLIO

Sv. Onos Bažnyčioj, 572 Bennett St., Luzerne, Pa., Kiekvieną Pirmadienį.

Pirmos pamaldos 7:00 P. M. (Lietuvių kalboj), o antras 7:45 P. M. (anglų kalboj). Prasidės balandžio 6-tą, 1942.

HENDERSON ĮSPĖJA, KAD PRIVAČIŲ AUTOMOBILIŲ PADANGOS GALI BŪTI REKVIZUOTOS

Amerikos motoristai buvo įspėti Leon Henderson, Kainų Administratoriaus ir Civilių Reikmenų viršininko, kad kritiška gumos sr. ka pašalina galimybes motoristams pirkti naujų arba pertaisyti padangų per ateinančius trejus metus.

"Netik turėsime apsieiti be padangų", Henderson sakė, "bet mes turėsime apsieiti be daug kitų gumos dalykų, kurie pasidarė mums būtina reikalingi. Tik tokiu būdu Jung. Tautų gyventojai galės išlaikyti minimumo pagrindą. Jeigu mes nukryptume nuo mūsų tikslo, tai programą bus sunkiau įvykdyti."

Henderson pasakė Senato Komitetui, kuris tyrinėja tautinę apsigynimo programą, kad padangos kai kurių privačių automobilių gali pagaliau būti rekvizuotos, kad patenkinti vis augančią karą mašiną.

Vėl Henderson nurodė, kad susiaurinimas yra būtinas ir gal dar neįtektinai varžingas. Jis pasakė, kad jeigu gumos reikmenys nebūtų buvę jo ofiso išaldytos ir jeigu sunaudojimas būtų pagal senos ratos, tai Jungt. Tautų visa guma baigtųsi ateinančių kovo mėnesį. Jeigu visuomenė padės ir perdaug gumos nenaudos, tai gal kaip nors galėsime apsieiti.

Tuo pačiu laiku, Harold Ickes, Tautinio Apsigynimo Alijeus koordinatorius, įspėja, kad gazolino paskirstymas gali įvykti, kaip vienas iš būdų sulaikyti visuomenę nuo vartojimo automobilių, išskyrus būtiniais tikslais. Hendersonas pareiškė, kad vairuotojai, kurie važiuoja virš 40 mylių per valandą bus vadinami "slakteriais".

"Mes manome palikti naują tikslą tik ai apie 7,500,000 iš mūsų 30 milijonų keleivinių kary, priskyrus tuos, kurie priklausys apsaugos darbininkams, bet tą galima daruoti, jeigu automobiliai važiuotų tik 40 mylių per valandą, ir jeigu padangos būtų tinkamai prižiūrimos, dažnai peržiūrimos, kad į laiką būtų galima jas pertaisyti, ir jeigu visas bereikalingas važinėjimas būtų pašalintas.

Henderson įrodė, kad Amerikos motoristai dar nebuvo prašomi pasiaukoti, kaip kitu Jungt. Tautų automobilių savininkai. Jis pasakė, kad būtų beveik stebėklas, jeigu mes gautume numatytus 300,000 tonų dirbtinios gumos pažadėtus 1943 m. ir proponuotus 600,000 tonų 1944 m.

Niekad nepilk vandens ant degančių tautų. Miltai arba smėlis užslopins liepsną arba sarmalas užmestas ant liepsnų užgesins ar sumažins ugnį iki kuo kitu pasigelbėsi.

SENATO IMIGRACIJOS KOMITETAS SVARSTO NATURALIZACIJOS ĮSTATYMO PATAISAS

Senato Imigracijos Komitetas neseniai užbaigė išklausymą, kuris ypatingai svarbus ateiviams ir naturalizuotiems piliečiams. Ši sumanyma, H. R. 6250, Atstovų Butas jau pravedė.

politiniai ištikimas sveimai valstybei arba viršenybei.

Jeigu taps įstatymu, tarp kitų dalykų, jis paluosuos, kai kurias ateivių klases nuo dabartinio naturalizacijos įstatymo mokslumo reikalavimų. Tai pageidaujamas dalykas tūkstančiams senesnių nepiliečių, kurie manė, kad jie niekad negalės tapti Amerikos piliečiais, nes jie negalėjo išlaikyti mokslumo egzaminus. Ateiviai, 50 metų ir virš, kurie pastoviai gyvenę Jungt. Valstybėse nuo liepos 1 d., 1924 m. ir kurie turi legalias pirmas popieras, arba kurie į dviejų metų laiką po priėmimo to įstatymo, išsiims pirmas popieras, galės įgyti pilną piliečių, be žinojimo anglų kalbos ir nereikės sava ranka pasirašyti jo peticijomis, ir nereikės išlaikyti kitus mokslumo reikalavimus.

Teisingumo Departamentas prašė tokio patvarkymo, kad jis galėtų geriau apsieiti su tais visais, kurie Amerikos piliečių slepia jų nelajalumą ir pavojingą veikimą. Kelhos organizacijos, kurios buvo atstovautos Senato išklausymuose, mano, kad šis patvarkymas per toli siekia; kad jis diskriminuoja arpe naturalizuotų ir čia gimusių piliečių, nes nuo čia gimusių už tas pačias priežastis negalima atimti jų pilietybę. Jie ragino, taipgi, kad toks patvarkymas peržengtų naturalizuoto piliečio civilis laisvės, nes jis bijotų diskutuoti dalykus.

Ginčijamiausias patvarkymas H. R. 6250 sumanymo, autorizuotų sunaikinimą pilietybės sertifikato, kur naturalizuotas pilietis "žodžiais, raštu, veikimu arba pasielgimu parodo, kad jis

Kalbėtojai dėl valdžios ragino, kad tokia baimė yra be pagrindo, kad o patvarkymo tikslas nėra gaudinti ir terorizuoti naturalizuotus piliečius. Tas patvarkymas, jie laiko, atkreiptas į juos naturalizuotus piliečius, kurie dabar turi aiškius politinius ryšius su svetimos šalimis ir kurie po pilietybę slepia jų svetimą ištikimumą. Naturalizuotų piliečių kultūriniai ir jausmų ryšiai su šalimi, kur gimė, nėra atakuojami nei įtariami. Jie toliau įrodo, kad sunaikinti pilietybę, pagal šio sumanymo, galima tikrai legaliu būdu ir po teismo pilniausio tyrinėjimo, ar naturalizuoto piliečio žodžiais, raštais, veikiama arba pasielgimas įrodo, kad jis politiniai ištikimas sveimais valdžiai, ar ne; toje teismo nusprendimą galima pavesi apeliacijos teismams.

DEMOKRATIJŲ PRINCIPAI NEGALI BŪTI LAUZOMI

"The New York Times" šalių, liečiantis pavergtu tautų likimą, bet koks mėginimas pateisinti arba užgirti užpuolimą ir vienpusius įjungimo veiksmus turi būti vertinamas kaip skandalingas kariaujančių demokratų idealogijos laužymas.

"Nežiūrint į karinę padėtį, ir net dar mažiau, kai prieš akis stovi sunkumai, Sąjungininkai neturėtų nuklysti nuo savo principų, kurie yra nemažiau svarbūs ginklai už kanuoles bei tankus."

"Bet koks didžiųjų valstybių mėginimas nustatyti naujas strageines sienas, bet koks nutarimas, padarytas stiprių, gerai ginkluotų

mėnesio sienos? Jos kaip tik apima savo laiku Sov. Sąjungos okupuotąsias Lietuvos, Latvija, Estija, Besarabiją su Bukovina, dalį Suomijos ir geroką dalį Lenkijos. Tas teritorijas Sovietų Sąjunga įsigijo kooperuodama su Vokietija. Nejaugi jų pripažinimas Sovietų Sąjungai nepriestarautu Atlanto Čarterio dvasiai?

"LONDON TIMES" KEISTAI INTERPRETUOJA ATLANTO ČARTERĮ

"London Times" kovo 7 dienos v e d a m a j a m, iau Cripps'o dvasioje, rašo: "Sovietų pageidavimai nesiekia kitų teritorijų, kaip tik tu, kurios įėjo į Sov. Sąjungą 1941 metu birželio mėnesį. Tos sienos neprieštarauja Europos saugumui, kuri norėję užtikrinti Atlanto deklaracijos autoriai. Europos saugumo neimanoma atsiekti, jei pati Rusija nesijaus saugi."

Nestebėtina, kad dėl to vedamojo ir "Nowy Swiat" kovo 10 d. rodo dideli susirūpinima.

PATARIMAI ŠEIMININKĖMS

Niekad nepilk vandens ant degančių tautų. Miltai arba smėlis užslopins liepsną arba sarmalas užmestas ant liepsnų užgesins ar sumažins ugnį iki kuo kitu pasigelbėsi.

MAŽŪJŲ TAUTŲ ATEITIS

Londonė išeinantis žurnalas "The Contemporary Review" 1942 metų sausio mėn. numeryje paalpino Emile Cammaerts straipsnį "The Future of the Small Nations", kuriame tarp kitko rašoma:

Kuomet nudegi pirštus, tuoj uždek miltų ir skausmo neįsimi. Miltai apsaugoja nudegimą nuo šalto oro.

"Mažųjų tautų nepriklausomomis išlikimas po dabartinės kovos buvo pastaraisiais mėnesiais kvestionuojamas. Gerai informuoti kritikai Didž. Britanijoj ir Amerikoje, atrodo, sutaria, kad grįžimas prie "status quo" prieš 1939 metus pasidarė negalimas ir kad turi būti surasta sistema, subordinuojanti tautinį suverenitetą kokiama nors tarptautiniam autoritetui, o politinę laisvę—glaudžiai kooperacijai ekonominėje ir karinėje srityse.

Lengviausias būdas nuvalymui pečiaus yra susilpinant skudurą kerosinu ir šveičiant visą pečių.

"Jeigu mes panagrinėsime silumoms sprendimus... mes pastebėsime... federalizmas ar tarpusavę priklausomybė veda, prie mažųjų valstybių subordinacijos didžiojo valstybėm tarptautiniuose reikaluose."

Ideją kokoną už pečių keliom minutom pirm praskelimo. Šiluma padaro taip, kad lengva numinti branduolį nuo lukšto.

Papieriniai rankšluosčiai yra labai patogūs virtuvėje, ypač po vartojimo žuvinij ir kitokių aštriu kvapu daiktų.

Keli lašai amonijos vandenyje, kuriame plaujama vilnoniai ir medvilniniai padarys jų spalvą aiškia ir palaišys audimą minkštą.

Pašalnimui karščio žymių nuo mahogany rakanų užpilk keletą lašų kamparo ant žymių ir lai prisigeria. Paskui šveisk minkštą skuduru, trinant tvirtai ir greitai.

Nulupimui obuolių greitai užpilk ant jų karšto vandens ir uždegnk. Tegu pastovi dešimt minutų ir lupena lengvai nueis.

Pašalnimui karščio žymių nuo mahogany rakanų užpilk keletą lašų kamparo ant žymių ir lai prisigeria. Paskui šveisk minkštą skuduru, trinant tvirtai ir greitai.

DYKAI PAGALBA NUO REUMATIZMO

Jei kenčiate kūno skausmus; jei gnariai jaušūs; jei užfina skaujami oro permains, patariam jums bandyti ROSSE Tab. be mokesčių ir obligacijų. Naudojamos tūkstančių per virš dvidešimt metų, gavimų greito laikino paluosavimo skausmų Reumatizmo, Arthritio, ir Neuritio.

DYKAI Šio Laikraščio Skaitytelėms: Jeigu niekad nenaudojote ROSSE Tab., prašom jus BANDYTI juos—bandykit mūsų kaštu. Pastusime jums oino dydžio nakelį—sunaudokite 24 tabletes DYKAI. Jei neduos greito paluosavimo nuo skausmo ir išsibėginti nenatinkinti pasekmėmis ir to netoliau žema kaina, grąžinkit nesunaudotą dakt, ir jums nieko nekaustu. Neišskit pinigų, tik savo varda ir adresą.

ROSSE Products Co. Dept. X-8 2708 W. Farwell Ave., Chicago, Ill.

PIGIAUSIA KA NA GERIAUSI VYNAI

SENO PASAULIO SKONIS!

Švelnus Skanus

PORT - WHITE TOKAY SHERRY - MUSCATEL

Bottle 42¢

1/4 Gal. 85¢

Gallon \$1.58

Includes Tax Alcohol 20% by vol.

ADAIR California WINES

© 1942 Bireccio Bros. Corp., Phila., Pa.

UZ BALTIJOS TAUTŲ LAISVĘ

Lieuvos Nepriklausomybės sukaktuviiu progą Vasingtone "Evening Star" vėlamajame vasario 17 dieną pareiškė tarp kitko ir siuos drasinančius žodžius:

"Sukaktuviiu minėjimas (Lietuvos) liudija moralinio tikslo virtumą, ant kurio remiasi Adanto Čarteris, šis kilnus dokumentas stoviantis už laisvę valstybių, kurios dingio šio didelio karo gerklėje.

"Lietuva ir jos kaimynai Latvija ir Estija, sudaro savotišką problemą, nes jos savo laisvę prarado ne Vokietijai, bet Rusijai, kuri prijungė jas 1940 metais. Rusija dabar yra mūsų tautininkė. Bet Amerikos vyriausybė jau prieš aštuoniolika mėnesių tvirtai ir įsakmiai pareiškė savo nusistatymą, kad Baltijos valstybių nepriklausomybės praradimas "būne nelegalus ir todėl atsiskaid pripažinti bet kokių suvereniteto pakeitimą. Amerikos vyriausybė tebesilaik šios pažiūros, ir Amerikos visuomenė, trokšdama teisėtumo ir ištikimusi, kad tautos turi teisę pačios tvarkyti savo reikalus, remia šią vyriausybės pažiūrą."

Paieškau tėvą Adomą Vilka (Lukoševičių), broli Juozą ir seserį Elena 26 metai atgal gyveno Bayonne, N. J., po to gyveno South Shaftsbury, Vt. Po to apie juos jokių žinių neturiu. Jie patys, arba kas apie juos žino, prašau atsilepti arba pranešti. Yra svarbus reikalas.

MYKOLAS LUKOSEVICIUS, 621 So. Hanover St., Natick, Mass., Pa.

For VICTORY

BUY UNITED STATES DEFENSE BONDS AND STAMPS

PARENGIMAI

ZEMIAU TELPA pramogų skelbimais tu draugijai bei kuopai ir biznieriui, kurie duoda spaudos darbus "Garso" spaustuvė.

METINĖ CARD PARTE rengia Šv. Kazimiero parapijos choras sekmadienio vakare, kovo 15, 1942. Šv. Kazimiero parap. salėj, Chestnut St., Larksville. Įžanga, įjmant taksus, 25c. asmeniui.

LIETUVIŠKĄ BALIŲ rengia L. R. K. S. A. 83-čia kuona ketvirtadieni, balandžio 9, 1942, 8:50 P. M. K. of P. svetainėje, Scranton, Pa. Bilietas 30c.

KORTŲ IR LAIMIKIO PARTE rengia šventojai Ršančiaus moterų draugija sekmadieni, balandžio 12, 1942, 8 P. M. parapijos salėje, Zerbe Ave., Kingston. Tikietas 25c.

EXETERBORO

83 kp. valdyba ir Rengimo Komisija

VANDALAI ISDAUZĖ 30 MOKYKLOS LANGŲ

Sekmadienio, kovo 15-tos, naktį vandalai išdaužė Exeter boro mokyklos, Tunkhannock Ave. 30 langų. Mrs. Elmer Johnson, išgirdus triukšmą, atsikėlus ir priėjus prie langų mačius 4 jaunas vyrurus einančius nuo mokyklos. Autoritetai tyrinėja, kas tą padarė.

MIRĖ

A. A. ANTANAS SARKSNIS, 409 Phillip St., Hanover, mirė kovo 11-tą, palaidotas kovo 14-tą ir Šv. Juozapo bažnyčios parapijoje kapuose.

KATEKIZMAS ANGLŲ IR LIETUVIŲ KALBOSE

Parašė Kun. M. J. Duffy, vertė Kun. J. K. Miliauskas.

KETVIRTOJI LAIDA

Kaina: 20c. už vieną; 15c. perkant 5 ar daugiau

Kažangi mūsų šeimijos vaikų dalis gimtinės kalbos nemoka, tad mokytojoms bei mokytojoms priselina tikėlimo dalykus, kuriuos lietuvių ir anglų kalbose. Tokioms pamokoms šis Katekizmas Vienas puslapis anglų ir lietuvių klausimai ir atsakymai tiktai lietuvių kalboje.

Užsisakant kreipkitės į "GARSO ADMINISTRACIJĄ" P. O. Box 32 Wilkes-Barre, Pa.

MAKE EVERY PAYDAY ROND DAY

BUY A SHARE IN AMERICA

FOR DEFENSE BUY UNITED STATES DEFENSE BONDS AND STAMPS

I'LL TAKE MY CHANGE IN DEFENSE SAVINGS STAMPS, PLEASE

DEFENSE STAMPS SOLD HERE